

1. İnsanların istehsalat və məişət fəaliyyəti nəticəsində ətraf mühitə edilən təsir necə adlanır?

- √ ətraf mühitin antropogen faktoru
- ətraf mühitin abiotik faktoru
- biosferin dəyişilməsi
- sənaye və məişət tullantıları
- ətraf mühitin biotik faktoru

2. Qurunun neçə % sahəsində əhali yaşamır?

- √ 0.15
- 0.3
- 0.25
- 0.2
- 0.4

3. Dünya əhalisinin orta sıxlığı nə qədərdir?

- √ hər kv² 42 nəfər
- hər kv² 35 nəfər
- hər kv² 28 nəfər
- hər kv² 15 nəfər
- hər kv² 30 nəfər

4. Əhalinin yerləşməsinə təsir edən amillər:

- √ sosial –iqtisadi şərait
- təbii şərait
- siyasi vəziyyəti
- iqtisadiyyatın inkişafı
- yerləşmə arealı

5. Əhalinin yerləşməsinə təsir edən amillər:

- √ demoqrafik vəziyyəti
- əhalinin vərdisi
- tarixi ənənəsi
- miqrasiyalar
- əhalinin strukturu

6. Əhalinin yerləşməsinə təsir edən amillər:

- √ təbii şərait, təbii ehtiyatlar
- əhalinin irqi
- əhalinin sosial vəziyyəti
- urbanizasiya səviyyəsi
- əhalinin yaşı

7. Fəal əhali kimdir?

- √ əmək qabiliyyəti, çalışan
- ağır işlərdə işləyən
- qadın işçi qüvvəsi
- əhalinin az qismi
- yaşı 18-dən çox olan

8. Dünyada əhalinin orta ömür müddəti neçə ildir?

- ✓ 67 il
- 75 il
- 70 il
- 80 il
- 60 il

9. Cins tərkibinə görə mütənasiblik necədir?

- nisbət müəyyən olunmayıb
- kişilər çoxdur
- kişi, qadın bərabərdir
- uşaqların sayı çoxdur
- ✓ qadınlar sayca çoxdur

10. II qrup ölkələrdə əhəlinin sosial təminatındakı problemlər:

- ✓ evlə, işlə təmin edilməsi
- iqlim şəraiti
- tarixi əmək vərdişləri
- irqi mənsubiyyət
- qıda məhsullarının az olması

11. II qrup ölkələrdə təbii artımın səviyyəsi

- ✓ hər 1000 nəfərə 12 nəfər
- hər 1000 nəfərə 10 nəfər
- hər 1000 nəfərə 20 nəfər
- təbii artım zəifdir
- hər 1000 nəfərə 30 nəfər

12. Demografik böhran nədir?

- ✓ işçi qüvvəsi çatışmır
- əhali sıxdır
- yaşlı əhali üstündür
- urbanizasiya zəifdir
- işçi qüvvəsi artıqdır

13. I-ci tip ölkələrdə əhəlinin təbii artımı niyə azdır?

- ✓ urbanizasiya səviyyəsi yüksəkdir
- miqrasiya zəifdir
- dövlət qadağası var
- başqa ölkələrə köçürlər
- əhali şəhərə getmir

14. Depopulyasiya prosesi nədir?

- ✓ əhəlinin getdikcə azalması
- əhəlinin yerdəyişməsi
- əhəlinin hərəkəti
- Əhəlinin təbii artımı
- əhəlinin artması

15. Birinci tip ölkələrdə təbii artımın vəziyyəti:

- ✓ təbii artım getmir
- təbii artım azdır
- artım gəlmələr hesabınadır
- I-ci tipə xas deyil

- təbii artım yüksəkdir

16. Əhalinin təbii artımı nə ilə ölçülür?

- √ oğum və ölüm arasındakı fərqlə
- mütləq artımla
- təbii artım hesablanmır
- Mexaniki artımla hesablanır
- əhalinin sayı ilə

17. Əhalinin sayının artımı nədən asılıdır?

- √ onun həyat şəraitindən
- əhalinin yerləşməsindən
- sayının dəyişməsindən
- təbii şəraitdən
- dövlətin qanunlarından

18. Demografiya elmi nəyi öyrənir?

- √ əhalinin sayını, təbii artımı
- sıxlıq və yerləşməsini
- qadın kişi nisbətini
- şəhər, kənd əhalisini
- əhalinin miqrasiyasını

19. Tolerant qanunu nə vaxt və kim tərəfindən irəli sürülmüşdür?

- √ 1910-cu ildə V.Şelferd
- 1980-cı ildə A.Monçadski
- 1958-ci ildə V.Pimental
- 1967-ci ildə K.Mrakov
- 1840-cı ildə U.Libex

20. Tolerantlığın ekologiyasının tədqiqatlarının aparılması neçənci ildən başlanmışdır?

- √ 1910-cu ildən
- 1890-cı ildən
- 1925-ci ildən
- 2000-ci ildən
- 1868-ci ildən

21. 1798-ci ildə T.Maltus hansı konsepsiyanı yaratmışdır?

- √ populyasiyanın eksponent tənliyini
- ətraf mühitə təsir amillərini
- canlı aləmin təbii qanunlarını
- biocoğrafiyanın meydana gəlməsini
- ekosistemin quruluşunu

22. Rusiya ekoloqu A.S.Danilevski ekologiyaya hansı anlamı verir?

- √ ekoloji sistemdə struktur və funksiya
- ekoloji faktormar
- ekoloji tənzimləmə
- ekoloji dəyərlər
- ekoloji qanunauyğunluğu

23. İnsanlar özləri üçün gərəkli olan məhsulları nəyin hesabına əldə edirlər?

- √ təbiətin
- atmosferin
- istehlakın
- istehsalın
- cəmiyyətin

24. 1869-cu ildə “Ekologiya”nı elmlər sırasına daxil edən kim olmuşdur?

- √ Ernest Hekkel
- Ç.Darvin
- V.İ.Vernadski
- A.A.Qriqoryev
- A.S.Danilevski

25. Təbii hadisələrə yanaşmada tam şəkildə analizi necə adlandırırlar?

- √ Xolostik
- Kompleks
- Lokal
- Ümumi
- Rediksiyon

26. İnsanlar tərəfindən baş verən təbii fəlakətləri qeyd edib neytrallaşdırması hansı fənnin məqsədidir?

- √ Əhali və sosioloji ekologiya
- Əhali coğrafiyası
- ƏMM və əhali sağlamlığı
- Zoologiya
- Təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı

27. 1986-cı ildə hansı AES –də qəza olmuşdur?

- √ Çernobıl
- Krasnoyarsk
- Bratsk
- qəza olmayıb
- Şatura

28. Nüvə elektotexnikası nə vaxt inkişaf etməyə başlamışdır?

- √ ağır element nüvələrin bölünməsi kəşf edildikdən sonar
- elektrotexnikanın inkişafından sonar
- alimlərin yeni ixtirasından sonar
- inkişaf etməmişdir
- ETT inkişafından sonar

29. 1971-ci ildə hansı maddənin kənd təsərrüfatında istifadəsi qadağan olmuşdur?

- √ üzvi xlor pestisidi
- turşular
- torlu birləşmələr
- məişət tullantıları
- mineral kütlələr

30. Şəhərlərin yaranma səbəbləri:

- √ sənətkarlıq və ticarət
- yaxşı şəraitin olması
- kənd təsərrüfatının inkişafı
- şəhər mühitinin münbitliyi

- əhalinin yaşayış yerləri

31. Suburbanizasiya nədir?

- √ şəhər aqlomerasiyası
- iri şəhərlər
- kənd və qəsəbələr
- urbanizasiya
- kənd yaşayış məskənləri

32. Əhalinin yerləşməsinin təsərrüfata təsiri:

- √ təsərrüfatın inkişafını müəyyən edir
- təsərrüfata mənfi təsir edir
- təsərrüfata müsbət təsir edir
- əhalini əmək vərdişlərinə öyrədir
- təsərrüfatın sahələrini təmzimpləyir

33. İmmiqrasiya prosesi nədir?

- √ əhalinin ölkəyə gəlməsidir
- əhalinin məskunlaşmasıdır
- meqalopolislərdir
- iri şəhərlərdir
- əhalinin ölkədən getməsidir

34. Emiqrasiya nədir?

- əhalinin ölkəyə gəlməsidir
- əhalinin sıxlığıdır
- aqlomerasiyadır
- √ əhalinin ölkədən başqa yerə getməsidir
- əhalinin işlə təminatıdır

35. Miqrasiya nədir?

- √ əhalinin yer dəyişməsidir
- əhalinin artmasıdır
- əhalinin sıxlığıdır
- urbanizasiyadır
- əhalinin azalmasıdır

36. Sərt təbii şəraitdə əhalinin yerləşməsi:

- √ sıxlıq azdır
- əhali yaşamır
- əhali işləmir
- təbii şərait təsir etmir
- sıxlıq çoxdur

37. Qurunun neçə % sahəsində əhali yaşamır?

- √ 0.15
- 0.3
- 0.25
- 0.2
- 0.4

38. Dünya əhalisinin orta sıxlığı nə qədərdir?

- √ hər km² 42 nəfər
- hər km² 15 nəfər
- hər km² 28 nəfər
- hər km² 35 nəfər
- hər km² 30 nəfər

39. Əhalinin yerləşməsinə təsir edən amillər:

- √ sosial-iqtisadi şərait
- yerləşmə arealı
- siyasi vəziyyət
- iqtisadiyyatın inkişafı
- təbii şərait

40. Əhalinin yerləşməsinə təsir edən amillər:

- √ demoqrafik vəziyyəti
- əhalinin vərdisi
- tarixi ənənəsi
- miqrasiyalar
- əhalinin strukturu

41. Əhalinin yerləşməsinə təsir edən amillər:

- √ təbii şərait, təbii ehtiyatlar
- əhalinin irqi
- əhalinin sosial vəziyyəti
- urbanizasiya səviyyəsi
- əhalinin yaşı

42. Su və torpaq mühitinin özünü təmizləmə qabiliyyəti əsasən nə ilə əlaqədardır?

- √ Canlı orqanizmlərin fəaliyyəti;
- Meşə zolağının sıxlığı;
- Bulaqların çox olması;
- Antropogen təsir;
- Çoxnövlü bitkilərin olması;

43. Ekoloji problemlərin həlli üçün hansı istiqamətlərdə uyğunluq yaradılmalıdır?

- √ Texnoloji və sosial istiqamətlər;
- təbii ehtiyatlar, ETİ;
- Əhali artımı və ərzaq təminatı;
- Sənaye və kənd təsərrüfatı;
- ETİ və əhali;

44. Ekoloji qanun pozuntularına görə vətəndaşlara və hüquqi şəxslərə hansı cəzalar tətbiq olunur?

- √ inzibati, administrativ, hüquqi cəzalar
- administrativ, hüquqi, maddi cəzalanma
- cərimə olunma, işdən çıxarılma, məsuliyyətə cəlb olunma
- məsuliyyətə cəlb olunma, administrativ, hüquqi cəzalar
- inzibati, maddi cəzalanma, işdən çıxarılma

45. Ekosistem nədir?

- √ Konkret məkanda cansız və canlı komponentlərin qarşılıqlı əlaqəsi nəticəsində fəaliyyət göstərən sistemdir
- Təbiətlə cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqəsidir
- Canlı və cansız mühitin qarşılıqlı əlaqəsini göstərən ekosistemdir
- Təbiətdə tarazlığın qorunmasıdır

- Təbiətlə cəmiyyətin vəhdətidir

46. Respublikada, şəhərlərdə və yaşayış məntəqələrində atmosfer havasının təmizliyinin mühafizəsi üçün cavabdeh olan təşkilatlar hansılardır?

- √ Azərbaycan Respublikasının “Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi”, Muxtar Respublikasının Nazirlər Kabineti, şəhər və rayon icra hakimiyyətləri
- Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi
- Azərbaycan Respublikasının hüquq-mühafizə orqanları
- Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti
- Azərbaycan Respublikasının “Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi”

47. Ekoloji çirklənmə nədir?

- √ Təbii tarazlığın pozulması
- Litosferdə səth örtüyünün dəyişməsi
- Hidrosferdə heyvanat aləminin dəyişməsi
- Avtomobil sənayesinin atmosferi çirkləndirməsi
- Atmosferin qaz tərkibinin dəyişməsi

48. İnsan orqanizminə təsir edən meteoroloji şərait atmosfer təzyiqi, səs-küy, tozlar, qıcıqlandırıcı kimyəvi maddələr, radioaktiv maddələr, iş yerinin səmərəsiz işıqlandırılması, bədənin ayrı-ayrı vəziyyəti nə sayılır?

- √ istehsalat zərəri sayılır
- istehsalat aktivliyi sayılır
- istehsalat zədələri sayılır
- istehsalat effektivliyi sayılır
- istehsalat səmərəliliyi sayılır

49. Əhalinin sayının artması nədən asılıdır?

- √ həyat şəraitindən və qadınların cəmiyyətdə və ailədə mövqeyindən, ölkənin inkişaf səviyyəsindən
- ərzaq təminatından;
- ölkənin səhiyyə imkanlarından;
- ekologiyanın səviyyəsindən;
- iqlim şəraitindən;

50. Bulaqların itməsi, çayların quruması, sel sularının yaranması, torpaqda eronziya aşağıdakı hansı hadisə ilə əlaqədardır

- √ Torpağın sıxlığının artması;
- Dağ- mädən sənayesinin inkişafı;
- Meliorasiyanın düzgün aparılmaması;
- iqlim soyuqlaması;
- Yaşillıqların azaldılması;

51. Təbii hadisələrə reduksion yanaşmada mürəkkəb proseslər necə analiz edilir?

- √ Ayrı-ayrılıqda;
- Qarşılıqlı əlaqədə;
- Ətraf mühitə təsir dərəcəsinə görə ;
- iqlimin dəyişilməsilə əlaqədar
- Tam şəkildə;

52. Təbii hadisələrin hansı yanaşma formasında tam şəkildə analiz edilir?

- √ Xolostik;
- Kompleks;
- Komponentlər üzrə;
- Ümumi;
- Reduksion;

53. Əhali və sosial ekologiya” fənninin məqsədi:

- √ İnsanlar tərəfindən baş verən dəyişiklikləri qeyd etməklə neytrallaşdırmaq
- Təbii ehtiyatları qiymətləndirmək;
- Demografik siyasəti tənzimləmək;
- Əmək ehtiyatlarını müəyyənləşdirmək;
- Ərzaq problemlərini öyrənmək;

54. Canlıların təbiətə vurduqları ziyan haqqında ilk dəfə kimlər məlumat vermişdir?

- √ J.Lamark və T.Maltus
- Pallasın və Lipeyxin
- S.Kraşennikov
- T.Faberin və Q.Qlogerin
- Aleksandr Humbolt

55. Yer kürəsinin quru sahəsinin 97% hansı təsirlərə məruz qalmışdır?

- √ antropogen
- təbii
- kimyəvi
- fiziki
- texnogen

56. Göstərilənlərdən hansı sosial fənlərə aid deyil?

- demoqrafiya
- sosiologiya
- iqtisadiyyat
- mədəniyyət
- √ Coğrafiya

57. Suyun tərkibində oksigen azalmasına səbəb olan birləşmələr hansılardır?

- √ üzvi birləşmələr
- turşular
- yosunlar
- minerallar
- karbon

58. D.Dokuçayevin xidmətləri hansı elmin inkişafında böyükdür?

- √ Əhali və sosioloji ekologiya
- Tarix
- Biologiya
- Kimya
- İqtisadi coğrafiya

59. Hansı elm «Ümumi ekologiya» elminin davamı hesab olunur?

- √ Əhali və sosioloji ekologiya
- Biologiy
- İqtisadi coğrafiya
- ƏMM və əhalinin sağlamlığı
- Təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı

60. Şəhərlərin yaranma səbəbləri:

- √ sənətkarlıq və ticarət

- yaxşı şəraitin olması
- kənd təsərrüfatının inkişafı
- şəhər mühitinin münbitliyi
- əhalinin yaşayış yerləri

61. Suburbanizasiya nədir?

- √ şəhər aqlomerasiyası
- iri şəhərlər
- kənd və qəsəbələr
- urbanizasiya
- kənd yaşayış məskənləri

62. Əhalinin yerləşməsinin təsərrüfata təsiri:

- √ təsərrüfatın inkişafını müəyyən edir
- təsərrüfata mənfi təsir edir
- təsərrüfata müsbət təsir edir
- əhalini əmək vərdişlərinə öyrədir
- təsərrüfatın sahələrini tənzimləyir

63. İmmiqrasiya prosesi nədir?

- √ meqalopolislərdir
- əhalinin ölkəyə gəlməsidir
- əhalinin məskunlaşmasıdır
- iri şəhərlərdir
- əhalinin ölkədən gəlməsidir

64. Emiqrasiya nədir?

- √ əhalinin ölkədən başqa yerə gəlməsidir
- əhalinin işlə təminatıdır
- əhalinin sıxlığıdır
- aqlomerasiyadır
- əhalinin ölkəyə gəlməsidir

65. Miqrasiya nədir?

- √ əhalinin yer dəyişməsidir
- əhalinin artmasıdır
- əhalinin sıxlığıdır
- Urbanizasiyadır
- əhalinin azalmasıdır

66. Fəal əhali kimdir?

- √ əmək qabiliyyətli, çalışan
- ağır işlərdə işləyən
- qadın işçi qüvvəsi
- əhalinin az qismi
- yaşı 18-dən çox olan

67. Dünyada əhalinin orta ömür müddəti neçə ildir?

- √ 67 il
- 75 il
- 70 il
- 80 il
- 60 il

68. Cins tərkibinə görə mütənasiblik necədir?

- ✓ qadınlar sayca çoxdur
- kişi, qadın bərabərdir
- uşaqların sayı çoxdur
- nisbət müəyyən olunmayıb
- kişilər çoxdur

69. II qrup ölkələrdə əhalinin sosial təminatındakı problemlər:

- ✓ evlə, işlə təmin edilməsi
- iqlim şəraiti
- tarixi əmək vərdisləri
- irqi mənsubiyyət
- qida məhsullarının az olması

70. II qrup ölkələrdə təbii artımın səviyyəsi:

- ✓ hər 1000 nəfərə 12 nəfərdən çox
- hər 1000 nəfərə 10 nəfər
- hər 1000 nəfərə 20 nəfər
- təbii artımı zəifdir
- hər 1000 nəfərə 30 nəfər

71. Demografik böhran nədir?

- ✓ işçi qüvvəsi çatışmır
- əhali sıxdır
- yaşlı əhali üstündür
- urbanizasiya zəifdir
- işçi qüvvəsi artıqdır

72. I-ci tip ölkələrdə əhalinin təbii artımı niyə azdır?

- ✓ urbanizasiya səviyyəsi yüksəkdir
- miqrasiya zəifdir
- dövlət qadağası var
- başqa ölkələrə köçürlər
- əhali şəhərə getmir

73. Depopulyasiya prosesi nədir?

- ✓ əhalinin getdikcə azalması
- əhalinin yerləşdirilməsi
- əhalinin getdikcə azalması
- əhalinin təbii artımı
- əhalinin artması

74. Birinci tip ölkələrdə təbii artımın vəziyyəti:

- ✓ təbii artım getmir
- təbii artım azdır
- artım gəlmələr hesabınadır
- I-ci tipə xas deyil
- təbii artım yüksəkdir

75. Təbii artım miqdarına görə neçə tipə bölünür?

- 6.0

- 4.0
- √ 2.0
- 5.0
- 3.0

76. Əhalinin təbii artımı nə ilə ölçülür?

- √ doğum və ölüm arasındakı fərqlə
- təbii artım hesablanmır
- mütləq artımla
- şəhərlərdə yerləşməsi ilə
- əhalinin sayı ilə

77. Əhalinin sayının artımı nədən asılıdır?

- √ onun həyat şəraitindən
- dövlətin qanunlarından
- təbii şəraitdən
- sayının dəyişməsindən
- cəhalinin yerləşməsindən

78. Demografiya elmi nəyi öyrənir?

- √ əhalinin sayını, təbii artımını
- şəhər, kənd əhalisini
- qadın, kişi nisbətini
- sıxlıq və yerləşməsini
- əhalinin miqrasiyası

79. Ekoloji tarazlığın pozulmasının əsas səbəbi?

- √ elmi – texniki tərəqqi
- sənaye şəhərlərinin sayının artması
- antropogen təsirlər
- təbii fəlakətlər
- əhali sayının artımı

80. Ağır və zərərli iş şəraitində baş verən xəstəliklər necə xəstəlik adlanır?

- göz xəstəlikləri adlanır
- sinir xəstəlikləri adlanır
- sümük xəstəlikləri adlanır
- dəri xəstəlikləri adlanır
- √ peşə xəstəliklər adlanır

81. Əhalinin siyahıya alınması neçə ildə bir aparılır?

- 15 və ya 20;
- 8 və ya 13;
- √ 5 və ya 10;
- nə vaxt ehtiyac olarsa;
- 10 və ya 15;

82. Əhalini öyrənən elm hansıdır?

- √ demoqrafiya;
- ekologiya;
- əhali və sosial ekologiya;
- iqtisadi coğrafiya;
- biologiya;

83. Su hövzələrinə axıdılan üzvi birləşmələr suyun tərkibində nəyin azalmasına səbəb olur?

- √ Oksigenin;
- Karbonun
- Mineralların
- Yosunların;
- Turşuların;

84. “Əhali və sosial ekologiya” fənninin inkişafında hansı alimin xidmətləri böyükdür?

- √ N. Reymers;
- D. Dokuçayev;
- A. Popov;
- M. Lomonosov;
- V. Antonov;

85. “Əhali və sosial ekologiya” fənni hansı fənnin təbii davamı hesab olunur?

- “Təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı”
- “ƏMM və əhalinin sağlamlığı”
- İqtisadi coğrafiya”
- “Biologiya”
- √ “Ümumi ekologiya”

86. Qlobal ekoloji problemlərin həlli üçün tələb olunur? 1. Hərbi xərclərin azadılması hesabına iqtisadiyyatın inkişaf etdirilməsi. 2. Qlobal təhlükəsiz texnologiyaların tətbiqi nəticəsində iqtisadiyyatın stabilliyinin təmini, 3. Kənd təsərrüfatının kimyalaşdırılması, 4. Ekoloji sahə üzrə beynəlxalq əməkdaşlığın genişləndirilməsi, 5. Təbii resursların ekstensiv mənimsənilməsi.

- √ 1,2,4
- 3,4,
- 2,4,5
- 1,3,5
- 2,3,4

87. Maddələr və enerji mübadiləsinin qarşılıqlı baş verdiyi, canlı aləmə onların məskunlaşdığı iühit arasında olan birgə fəaliyyət adlanır?

- √ ekoloji sistem
- coğrafi mühit
- təbii mühit
- biotik struktur
- bioqeoşenologiya

88. Depopulyasiya nə deməkdir?

- √ Əhali sayının getdikcə azalması
- Mütləq artımı
- köçüb getmə
- Köçüb gəlmə
- əhalinin təbii artımı

89. Azərbaycanın hansı regionu külək enerjisindən istifadə etmək üçün əlverişlidir?

- √ Abşeron yarımadası
- Şəki-Zaqatala regionu
- Lənkəran-Astara regionu
- Naxçıvan MR
- Quba-Xaçmaz regionu

90. Bir adamın gündəlik qəbul etdiyi qıdanın tərkibində orta hesabla neçə min kkal (kilokalori) enerji olmalıdır?

- √ 2,5-3,0 min kkal
- 2,7-3,2 min kkal
- 2,9-3,4 min kkal
- 2,1-2,7 min kkal
- 2,3-2,8 min kkal

91. Fotokimyəvi duman (smoq) necə yaranır? Səhv cavabı tapın:

- √ Yüksək temperatur şəraitində yaranır
- Günəş işığının təsiri ilə avtomobil tullantılarında olan karbohidrogen, karbon-2 oksid qarışığından mürəkkəb fotokimyəvi çevrilmələrin baş verməsidir
- Temperatur inversiyası zamanı yaranır
- Neftayırma zavodlarının atmosferə atdığı tullantılar nəticəsində yaranır
- Avtomobillərin atmosferə atdığı yanacaq tullantıları nəticəsində yaranır

92. «Atmosfer çirklənməsi» dedikdə nəyi başa düşürsünüz?

- √ Havada qazların, bərk və maye halında müxtəlif maddələrin, həmçinin radioaktiv elementlərin canlı orqanizmlərin həyat şəraitinə mənfi təsir edə biləcək miqdarda olmasını .
- Atmosfer havasında əsas komponentlərin-kükürd oksidi, hidrogen sulfid, azot oksidi, karbohidrogenlər, dəm qazı və mexaniki qarışıqların olması.
- Atmosfer havanın bəşəriyyətin, cəmiyyətin «bəlasına», «xəstəliyinə» çevrilməsini.
- İnsanın sənaye fəaliyyətinin aktivləşməsi nəticəsində baş verən və bütövlükdə biosferə mənfi təsir göstərən amilləri.
- Atmosferdə qazlarla yanaşı maye, aerosol və ion şəkilində olan müxtəlif maddələrin mövcudluğunu.

93. Əhali sayının getdikcə azalması necə adlanır?

- √ depopulyasiya;
- demoqrafik partlayış;
- demoqrafik böhran;
- miqrasiya;
- immiqrasiya;

94. Təbii sərvətlər istifadə olunmalarına görə hansı qrupları özündə birləşdirirlər?

- √ istifadə olunan və potensial
- tükənən
- tükənməyən
- yararsız, yararlı
- istifadəsiz, istifadəli

95. Təbii sərvətlər istifadə olunma xüsusiyyətlərinə görə necə qrupa ayrılırlar?

- √ 2.0
- 20.0
- 12.0
- 18.0
- 10.0

96. İqlim resurslarına nələr daxildir?

- √ rütubətlənmə, külək və günəş enerjiləri
- Külək enerjisi
- Günəş enerjisi
- okean
- rütubətlənmə

97. Meşə sahəsinin böyüklüyünə görə hansı ölkə liderlik edir?

- Kanada
- Braziliya
- Yaponiya
- ✓ RF
- Cin

98. Dünya meşə oduncaq ehtiyatı nə qədərdir?

- ✓ 385 mlrd kub m
- 700 mlrd kub m
- 100 mln kub m
- 250 mln kub m
- 500 mlrd kub m

99. Antarktidanın və Qrenlandiyanın buzlarını nəzərə almamaqla dünya torpaq fondunun nə qədər olduğunu müəyyən edin:

- ✓ 135 mln kv km
- 510 mln kv km
- 200 mln kv km
- 250 mln ha
- 149 mln kv km

100. Dünya torpaq fondunun nə qədər olduğunu müəyyən edin:

- ✓ 149 mln kv km
- 150 mln kv km
- 200 mln kv km
- 100 mln ha
- 510 mln kv km

101. Dünya okeanında neftin ümumi ehtiyatını müəyyən edin:

- ✓ 150 mlrd tona qədər
- 500 mlrd t
- 10 mln t
- 1,0 mln t
- 100 mlrd t

102. Abşeron yarımadasında gündəlik radiasiya fonu dəyişilir

- ✓ 6-18 mkr/saat
- 10-12 mkr/saat
- 3-15 mkr/saat
- 6-8 mkr/saat
- 5-10 mkr/saat

103. Əhalinin radiasiya təhlükəsizliyi haqqında Azərbaycan Respublikasının qanunu qəbul edilmişdir

- ✓ 1997-ci ildə
- 1995-ci ildə
- 2000-ci ildə
- 2008-ci ildə
- 1990-ci ildə

104. Antropogen radiasiya mənbələrinə aiddir 1.AES-lər, 2.Radioaktiv kimyəvi elementlər, 3.nüvə silahları, 4.Günəş şuaları,5.Rentgen şuaları, 6. Təbii süxurlar

- ✓ 1,3,5
- 2,4,5
- 3,4,6

- 4,5,6
 - 1,2,3
105. Təbii elektromaqnit şüalanma mənbələridir? 1. Elektrik və maqnit sahələri, 2. dalğa ötürücülər. 3. günəş və qalaktikadan gələn radioşüalanma. 4. müxtəlif qurğuların şüaları. 5. atmosferin elektrikliyi. 6. lampalı generatorlar
- √ 1,3,5
 - 2,3,4
 - 3,4,5
 - 4,5,6
 - 1,2,4
106. Təbii radiasiya mənbələrinə aiddir? 1. günəş şüaları, 2. nüvə silahları, 3. bəzi kimyəvi elementlər. 4. rentgen şüaları. 5. süxurlar və mədənlər, 6. atom elektrik siansiyaları
- √ 1,3,5
 - 2,3,4
 - 3,4,6
 - 1,4,6
 - 1,2,5
107. İndiki zamanda təbiət və cəmiyyətin birgə fəaliyyəti mərhələsində, ətraf mühitin mühafizəsinin təmini üzrə, ekoloji tələbatla cəmiyyətin təbii resurslardan istifadəsinə olan maraqları arasında uyğunsuzluqdan, iqtisadiyyatla ekologiya arasında yaranan ziddiyyət adlanır?
- √ ekoloji böhran
 - ekoloji maraq
 - ekoloji hal
 - ekoloji vəziyyət
 - ekoloji tarazlıq
108. Qlobal ekoloji problemlərə aiddir? 1. ətraf mühitin çirklənməsi, 2. atmosferin tozla çirklənməsi, 3. iqlim dəyişkənliyi, 4. yeraltı suların çirklənməsi, 5. ozon təbəqəsinin dağılma təhlükəsi. 6. Xəzər dənizinin problemləri
- √ 1,3,5
 - 2,3,4
 - 1,4,6
 - 2,5,6
 - 1,2,3
109. Ətraf mühitdə hər hansı bir zərərli maddə insana və onun nəslinə birbaşa və ya bilavasitə təsir etdikdə onlarda mənfi dəyişiklər yaratmırsa bu adlanır?
- √ buraxıla bilən qatılıq həddi
 - ekoloji krizis
 - ekoloji vəziyyət
 - ekoloji fəlakət
 - ekoloji təhlükə
110. Ekosistemdə oksigenin dövrəni əlaqədardır?
- ozon və hidrogenlə
 - doğru cavab yoxdur
 - √ fotosintez və tənəffüslə
 - kimyəvi birləşmələrin xarakteri ilə
 - atmosfer və hidrosferlə
111. Bu təşkilatlardan hansı iqtisadi təşkilatdır?
- √ OPEK və AİB
 - ATƏT
 - AZPAK

- ASEAN
- NATO

112. BMT-nin ştabı hansı şəhərdədir?

- √ Nyu-York
- Moskva
- Vaşinqton
- London
- Paris

113. Aşağıdakı ölkələrdən hansı BMT-nin daimi üzvi deyil

- √ Albaniya
- ABŞ
- Çin
- Fransa
- Rusiya

114. Xəzər dənizini çirkləndirən məhsul hansıdır?

- √ neft, qaz
- turşulu yağışlar
- kosmik tozlar
- kimyəvi tullantılar
- məişət tullantıları

115. Xəzərin ən böyük limanı hansıdır?

- √ Bakı
- Həştərxan
- Aktan
- Nouşəhər
- Bəndər-Ənzəli

116. Aşağıdakılardan hansı liman Xəzərə aid deyil?

- √ Odessa
- Mahaçkala
- Həştərxan
- Türkmənistan
- Bakı

117. Xəzərə tökülən ən böyük çay hansıdır?

- Kür
- √ Volqa
- Ural
- Samur
- Terek

118. Xəzərdə olan adaların daxil olduğu arxipelaqlar necə adlanır?

- √ Bakı və Abşeron
- Neft daşları
- Bayıl
- Pirallahı
- Qızıl qum

119. Xəzər dənizinin səthinin sahəsi nə qədərdir?

- 280.000 km²
- 310.000 km²
- 4000.000km²
- √ 392.600 km²
- 200.000 km²

120. Xəzər dənizinin səviyyəsi Dünya okeanının səviyyəsindən nə qədər aşağıdır?

- 15 m
- 18 m
- √ 27,3 m
- 32 m
- 42 m

121. Xəzər dənizinin orta eni nə qədərdir?

- √ 310 km
- 600 km
- 470 km
- 520 km
- 240km

122. Meridian üzrə Xəzərin uzunluğu nə qədərdir?

- 870 km
- 1700 km
- 2000 km
- 1500 km
- √ 1200 km

123. Dağ-mədən sənayesinin yaratdığı ekoloji problemlər hansılardır?

- su hövzələri, suyun səviyyəsi qalxır
- rütubət çoxalır, görmə qabiliyyəti azalır
- duman yaranır, buludlarən vəziyyəti dəyişir
- suyun səviyyəsi aşağı düşür, smoq əmələ gəlir
- √ atmosfer və hidrosfer çirklənir, torpaqda sürüşmələr və uçqunlar baş verir

124. Dünya miqyasında neftçıxarma, neft emalı, nəqli və onun istifadəsi zamanı ildə neçə milyon tona qədər itki baş verir?

- √ 45 mln. tona qədər
- 35 mln. tona qədər
- 50 mln. tona qədər
- 55 mln. tona qədər
- 25 mln. tona qədər

125. Ətraf mühiti radioaktiv çirkləndirən əsas mənbələr hansılardır?

- √ havada, suda, torpaqda nüvə silahlarının sınağı
- su elektrik stansiyaları
- kimya sənaye müəssisələri
- qara və əlvan metallar sənayesinin müəssisələri
- istilik elektrik stansiyaları

126. "Ozon təbəqəsinin qalınlığını azaldan ən aktiv maddə hansıdır?"

- √ Freon və başqa xlorlu birləşmələr.
- Dəmir oksidi.
- Azot 5-oksidi.

- Azot 2-oksidi.
- Karbon qazı.

127. Təbiətdə neçə maddələr dövrəni vardır?

- √ 2 maddələr dövrəni mövcuddur
- 3 maddələr dövrəni mövcuddur
- 5 maddələr dövrəni mövcuddur
- Bir və ya bir neçə maddələr dövrəni mövcuddur
- 4 maddələr dövrəni mövcuddur

128. Hər il dəniz və okeanlara təxminən neçə milyon ton neft axıdılır?

- √ 6-10 mln. Ton
- 5-9 mln.ton
- 7-11 mln. Ton
- 3-6 mln.ton
- 4-8 mln. Ton

129. Xəzər dənizini çirkəndirən ən böyük çay hansıdır?

- √ Volqa çayı
- Araz çayı
- Terek çayı
- Həkəri çayı
- Kür çayı

130. Xəzər dənizində duzun miqdarı nə qədərdir?

- √ 11 – 13,5 q/l
- 10,8 – 11,9 q/l
- 12,1 – 13,6 q/l
- 11,9 – 13,6 q/l
- 9,2 – 10,5 q/l

131. İçməli su planetdə mövcud olan suların neçə faizini təşkil edir?

- √ 2,5%-ni
- 2,0%-ni
- 3,0%-ni
- 2,7%-ni
- 1,5%-ni

132. Əhalinin təbii artımının miqdarına görə ölkələr neçə qrupa bölünür?

- √ 2.0
- 8.0
- 3.0
- 5.0
- 4.0

133. Əhalinin mütləq artımı nədir?

- √ doğulanların sayı ilə ölənlərin sayı arasındakı fərq;
- il ərzində doğulanların sayı;
- ay ərzində doğulanların sayı;
- il ərzində köçüb gələnlərin sayı;
- şəhər əhalisi ilə kənd əhalisinin nisbət fərqi

134. Radiasiya nədir?

- √ radioaktiv maddələrdən ayrılan ionlaşdırıcı şualardır
- ağır metallardan ayrılan şualardır
- makroelementlərdən ayrılan şualardır
- doğru cavab yoxdu
- günəşdən gələn şua enerjisi

135. Ən böyük və davamlı ekosistem?

- √ biosferdir
- atmosferdir
- hidrosferdir
- coğrafi mühitdir
- geosferdir

136. Ekosistem anlayışını ilk dəfə kim təklif etmişdir?

- √ A.Tensli
- C.Xarçinski
- Y.Odum
- L.Libix
- K.Uatt

137. Biosfer təliminin yaradıcısı kimdir?

- √ Vernadski
- Naumov
- Odum
- Dokuçayev
- İzrael

138. Biosfer anlayışını elmi ədəbiyyata ilk dəfə kim və neçənci ildə gətirmişdir?

- √ Zyuss, 1875-ci ildə
- Vernadski, 1861-ci ildə
- Odum, 1860-ci ildə
- Dokuçayev, 1898-ci ildə
- Lamark, 1870-ci ildə

139. Biosfer nədir?

- √ canlı orqanizmlərin özünün və izinin olduğu sahədir
- bitki örtüyünün mövcud olduğu sahədir
- hidrosferdə canlı orqanizmlərin yaşadığı sahədir
- torpaq və atmosferdə canlı aləmin mövcud olduğu sahədir
- heyvanat aləminin mövcud olduğu sahədir

140. Tullantı qazları zəhərli maddələrdən təmizləmək üçün hansı üsullardan istifadə edilir?

- √ fiziki, kimyəvi, mexaniki
- elektrik, elektromaqnit, kimyəvi
- adsorbsiya, adsorbsiya, mexaniki
- adsorbsiya, adsorbsiya, fiziki
- mexaniki, bioloji, kimyəvi

141. Respublikamızda müəssisələrin çoxu hansı şəhərlərdə cəmlənmişdir?

- √ Bakı və Sumqayıtda
- Şirvan və Mingəçevirdə
- Şəki və Zaqatalada

- Qax və Balakəndə
- Gəncə və Daşkəsən şəhərində

142. Atom bombası Xirosima və Noqasaki şəhərlərinə neçənci ildə atılmış və ekoloji fəlakətə səbəb olmuşdur?

- √ 1945-ci ildə
- 1947-ci ildə
- 1949-cu ildə
- 1941-ci ildə
- 1943-cü ildə

143. İnsan qidasız, susuz və havasız nə qədər yaşaya bilər?

- √ qidasız 5 həftə, susuz 5 gün, havasız 3-5 dəqiqə
- qidasız 3 həftə, susuz 5 həftə, havasız 2-4 dəqiqə
- qidasız 7 həftə, susuz 6 gün, havasız 4-6 dəqiqə
- qidasız 1 ay, susuz 7 gün, havasız 5-7 dəqiqə
- qidasız 1 həftə, susuz 7 gün, havasız 1 dəqiqə

144. Bakı şəhəri üçün radiasiya fonu neçə mikrorentgen (mkr)/ saat təşkil edir?

- √ 6-12 mkr/saat
- 4-10 mkr/saat
- 8-14 mkr/saat
- 10-16 mkr/saat
- 2-8 mkr/saat

145. İstehsalatda fiziki, kimyəvi, bioloji və psixoloji faktorların altında hansı hadisələr baş verir?

- √ bədbəxt hadisələr
- ölüm hadisələri
- əzilmə hadisələri
- zəhərlənmə hadisələri
- xoşagəlməz hadisələr

146. Göstərilən ölkələr içərisində əhalisi sürətlə artan ölkə hansıdır?

- √ CAR
- Macarıstan
- Polşa
- Ukrayna
- RF

147. Əhali artımının II qrupuna daxil olan ölkələrdə əhalinin hər 1000 nəfərinə görə təbii artım neçə nəfərdən az deyil?

- √ 12.0
- 7.0
- 5.0
- 10.0
- 8.0

148. Əhalinin artımının I qrupuna daxil olan ölkələrdə əhali artımının hər min nəfərə görə təbii artımı neçə nəfərə qədərdir?

- 50.0
- 27.0
- 30.0
- √ 12.0
- 18.0

149. Hansı ölkələrdə uşaqların sayı üstünlük təşkil edir?

- √ Cin, Hindistan
- RF, AFR
- Fransa, Yaponiya
- Hindistan, Azərbaycan
- ABŞ, Kanada

150. «Bosvaş» meqallopolisi harada formalaşmışdır?

- √ ABŞ
- AFR
- Yaponiya
- Fransa
- RF

151. Ən çox meqallopolis hansı ölkədədir?

- √ ABŞ
- B.Britaniya
- AFR
- RF
- Yaponiya

152. Meqallopolis nədir?

- √ iri şəhər aqlomerasiyalarının əhalisinin, ərazilərinin eninə, dərininə, uzununa artaraq bir-biri ilə birləşməsi.
- aqlomerasiya
- konqlomerat
- iri şəhərlər
- super şəhər

153. Əhali artımında «demoqrafik böhran» hansı ölkələr üçün səciyyəvidir?

- √ IEÖ
- Mərkəzi Amerika
- Qərbi Asiya
- Avstraliya və Okeaniya
- Şimali Amerika

154. Əhalinin təbii artımında «demoqrafik partlayış» hansı qrup ölkələr üçün xarakterikdir?

- √ IOÖ
- aralıq ölkələr
- orta inkişaf etmiş
- Avstraliya və Okeaniya
- IEÖ

155. Yer kürəsində əhali hansı regionda daha çoxdur?

- √ Asiya
- Afrika
- Amerika
- Cin
- Avropa

156. Ümumiyyətlə əhalinin təbii artımı dünyanın hansı qrup ölkələrində daha çoxdur?

- √ IOÖ
- iqtisadi inkişafı yüksək
- iqtisadi inkişafı orta

- hec birində
- IEÖ

157. Əmək ehtiyatlarının necə faizi kənd təsərrüfatında çalışır?

- √ 0.11
- 0.45
- 0.2
- 0.35
- 0.27

158. Şəhər əhalisinin get-gedə artması prosesi necə adlanır?

- √ urbanizasiya
- miqrasiya
- evolyusiya
- imiqrasiya
- suburbanizasiya

159. Azərbaycanda İstisu sanatoriyası harada istifadədədir?

- √ Kəlbəcər
- Daşkəsən
- Zərdab
- Qobustan
- Şuşa

160. Azərbaycanda müalicə əhəmiyyətli neft haradan alınır?

- √ Naftalan
- Xəzər
- Gümüşlü
- Mehmana
- Abşeron

161. Azərbaycanda meşə ümumi ərazisinin neçə faizini təşkil edir?

- √ 0.12
- 0.1
- 0.08
- 0.15
- 0.11

162. Tükənməyən təbii sərvətlərə misal göstərin:

- √ hava
- meşə
- dəmir filizi
- gümüş
- kömür

163. Bərpa olunan təbii sərvətlər:

- √ meşə
- duz
- hava
- qızıl
- vanadium

164. Bərpa olunmayan təbii sərvətləri göstərin:

✓ mineral sərvətlər

- neft
- mis
- su
- kömür

165. Atmosferin çirklənməsinin qarşısını almaq məqsədilə iri sənayə şəhərlərində bir sıra tədbirlər həyata keçirilir. Hansı cavab düzgün deyil?

✓ iri sənayə müəssisələrinin tikilməsi

- çirkləndiricilərin neytrallaşdırılması və zərərsizləşdirilməsi
- sirləndirici müəssisələrin təbii şəraiti nəzərə alaraq şəhər ətrafında yerləşdirilməsi
- sənayə istehsal tullantılarının yeni texnoloji proseslərin tətbiqi
- atmosferə buraxılan sirləndiricilərin ümumi miqdarının azaldılması

166. Təbii sərvətlər anlayışı nədir?

✓ insan həyatının və təsərrüfat sahələrinin inkişaf üçün təbiətdə istifadə edilən və gələcəkdə istifadəsi mümkün olan hər bir resurs

- su
- meşə, faydalı qazıntılar
- neft
- torpaq

167. Hansı təbəqə günəşin ultrabənövşəyi radiasiyasının böyük bir qismini udaraq, yer kürəsində canlı orqanizmləri radiasiyanın məhvedici təsirinə-dən qoruyur?

- bulud təbəqəsi
- kosmik təbəqə
- mezosfer təbəqəsi
- troposfer təbəqəsi

✓ ozon təbəqəsi

168. Miqrasiya prosesi nədir?

- əhalinin eyni yerdə qalması
- immiqrasiya
- ✓ əhalinin bir yerdən başqa yerə hərəkəti
- əhalinin gəlməsi
- əhalinin getməsi

169. Dünyada hansı şəhərdə hər kv. km-də maksimal əhali sıxlığı müşahidə olunur?

- Dehliyə
- Sanada
- ✓ Pekində
- Moskvada
- Vaşinqtonda

170. Dünyanın hansı ölkəsində hər kv km-də ən çox əhali sıxlığı müşahidə olunur?

- ✓ Monakoda
- RF-də
- Kubada
- ABŞ-da
- Cində

171. Dünyada hər kv km-də əhalinin orta sıxlığını müəyyən edin:

✓ 45 nəfər

- 200 nəfər
- 175 nəfər
- 111,5 nəfər
- 70 nəfər

172. Əhalinin məskunlaşmasına təsir edən amillər:

- √ təbii şərait, tarixi məskunlaşma xüsusiyyətləri
- coğrafi mövqe
- nəqliyyat
- ekoloji durum
- relyef

173. Atmosferdə hansı qazın çoxalması qlobal iqlimin dəyişməsinə təsir göstərir?

- Fe₂O₃-un
- SO₂-nin
- √ CO₂-nin
- NO₂-nin
- CaO-nın

174. Neçənci ildə Azərbaycan ozondağıcı maddələrin istifadəsindən mərhələlər üzrə çıxarılmasına dair Vyana konvensiyasını, Monreal protokolu ratifikasiya etdi.

- √ 1996-cı ildə
- 1995-ci ildə
- 1998-ci ildə
- 1999-cu ildə
- 1993-cü ildə

175. Neçənci ildə harada ozon dağıdıcı maddələrin (ODM) istehsalının dayandırılması haqqında protokol imzalandı?

- √ 1997-ci ildə Monrealda
- 1999-cu ildə Vyanada
- 2002-ci ildə Londonda
- 2005-ci ildə Parisdə
- 2000-ci ildə Stokholmda

176. Neçənci ildə və harada 56 ölkənin hökumətləri ozon qatını dağıdan xlor-flüor üzvi birləşmələrin və digər ozon dağıdıcı maddələrin (ODM) istehsalını 2 dəfə azaltmaq haqqında protokol imzaladılar?

- √ 1987-ci ildə, Monrealda
- 1950-ci ildə, Parisdə
- 1995-ci ildə Moskvada
- 2000-ci ildə Berlində
- 1900-cu ildə, Londonda

177. Ozonun ən sıx qatı yer səthindən hansı hündürlükdədir?

- √ 20 , 25 km
- 13 , 17 km
- 19 , 23 km
- 18 , 26 km
- 15 , 18 km

178. Təhlükəli ekoloji vəziyyətin nəticələrinin aradan qaldırılması üçün maliyyə mənbələri aşağıdakılardır? 1. Təqsirkar təsərrüfat subyektlərinin vəsaiti, 2.Sığorta ödənişli, 3.vətəndaşların ianələri, 4. pensiya fondunun vəsaitləri, 5.dövlət büdcəsi və fondların vəsaitləri, qrandlar

- √ 1,2,5
- 2,3,5

- 2,4,5
- 3,4,5
- 1,3,5

179. Ekoloji təhlükəsizlik sahəsində dövlətin vəzifələrinə daxildir? 1. dövlət nəzarəti, 2. dövlət siyasəti, 3.informasiya təminatı və proqnozlaşdırmaq, 4.dövlət standartları və normativlərin tətbiqi, 5. auditin aparılması, 6. beynəlxalq hüququ təminat

- √ 1,2,4
- 2,3,5
- 4,5,6
- 2,5,6
- 1,2,3

180. Təhlükəli ekoloji vəziyyətin yaranması və inkişafın qarşısının alınması və onların nəticələrinin aradan qaldırılması üzrə tədbirlər sistemi adlanır?

- √ ekoloji təhlükəsizliyin təmini
- ekoloji durumun sağlamlaşdırılması
- ekoloji yük
- doğru cavab yoxdu
- ekoloji təhlükəli vəziyyət

181. Antropogen və təbii təsirlər nəticəsində ətraf mühitin dağılma təhlükəsi ilə əvvəl ya mənfi ekoloji dəyişikliklərdə səhiyyəyə və bu səbəbdən insanın və cəmiyyətin həyatı vacib maraqlarına təhlükə yaradan vəziyyət adlanır?

- √ təhlükəli ekoloji vəziyyət
- təhlükəli krizis vəziyyəti
- təhlükəli hal
- kataklizm
- təhlükəli böhran vəziyyəti

182. İnsan və cəmiyyətin həyatı vacib maraqlarına, ətraf mühitə antropogen və təbii təsirlər nəticəsində təhlükə yaradan vəziyyətə deyilir?

- √ ekoloji təhlükə
- ekoloji böhran
- ekoloji qəza
- ekoloji yük
- ekoloji təhlükəsizlik

183. İnsanın və cəmiyyətin həyatı vacib maraqlarının, ətraf mühitə ona antropogen və təbii təsirlər nəticəsində yaranan təhlükələrdən qorunmasının təmini adlanır ?

- √ ekoloji təhlükəsizlik
- ekoloji vəziyyət
- ekoloji fəlakət
- ekoloji krizis
- ekoloji təhlükə

184. Quru ərazisinin neçə faizində əhali yaşayır?

- √ 0.15
- 0.11
- 0.08
- 0.23
- 0.18

185. Avropoid irqinə mənsub olan əhali dünya əhalisinin neçə faizini təşkil edir?

- 0.62
- 0.27
- √ 0.43

- 0.34
- 0.5

186. Türk dili qrupu hansı dil ailəsinə aiddir?

- √ Altay dil ailəsinə
- İran dil ailəsinə
- Çin –Tibet dil ailəsinə
- Hind –Avropa dil ailəsinə
- Kartivel dil ailəsinə

187. İnsan – operator vasitəsilə həyata keçirilən idarəetmə, nəzarət, proqramlaşdırma, xidmətətmə sistemi necə adlanır?

- √ ergonomik system
- statistik system
- sərbəst sistem
- mühəndis sistemi
- iqtisadi system

188. Dünya əhalisinin orta yaş həddi neçə ildir?

- √ 67.0
- 55.0
- 70.0
- 63.0
- 65.0

189. Əmək proseslərinin və istehsalat şəraitinin orqanizmlə qarşılıqlı təsirini öyrənən sağlamlıq elmi necə adlanır?

- √ əməyin gigiyenası
- əməyin qiymətləndirilməsi
- əməyin normaları
- əməyin təhlükəsizliyi
- əməyin təşkili

190. İstehsalat müəssisələri ərazisinin sanitariya cəhətdən abadlaşdırılması məsələləri, istehsalat binaları və qurğularının gigiyenik məsələləri, sanitariya-məişət quruluşları, ventilyasiya, işıqlanma, tullantı suların təmizlənməsi və s. hansı sanitariya sahəsinə aid edilir?

- əmək sanitariyasına aid edilir
- tibbi sanitariyaya aid edilir
- məişət sanitariyasına aid edilir
- gigiyenik sanitariyaya aid edilir
- √ istehsalat sanitariyasına aid edilir

191. İstehsalat müəssisələrində işçilərə sağlam əmək şəraiti yaradılması üçün texnoloji proseslərdən və əməliyyatlardan düzgün istifadə edilməsi üsullarından bəhs edən sanitariya sahəsi necə adlanır?

- gigiyenik sanitariya
- tibbi sanitariya
- √ istehsalat sanitariyası
- əmək sanitariyası
- məişət sanitariyası

192. Əhalinin sağlam əmək və həyat şəraitinin yaxşılaşdırılması üçün elmin gigiyenik tələb və nəticələrinə əsaslanan bütün təcrübi üsulların məcmuyu necə adlanır?

- √ sanitariya sahəsi
- istirahət sahəsi
- əmək sahəsi
- təhlükəsizlik sahəsi

- gigiyena sahəsi

193. Dünya əhalisinin orta sıxlığı hər km²-ə neçə nəfərdir?

- √ 44.0
- 48.0
- 36.0
- 27.0
- 58.0

194. Dünyanın ən çoxmillətli ölkəsi hansıdır?

- √ Hindistan
- İran
- Argentina
- Çin
- RF

195. Dünyanın neçə ölkəsində demoqrafik siyasət həyata keçirilir?

- 38.0
- 200.0
- 80.0
- 125.0
- √ 30.0

196. Dünyada aparıcı dinlər hansılardır?

- √ Xristian, müsəlman, buddist
- Xristian
- Buddist
- İslam
- Müsəlman

197. Ən az orta yaş həddinə malik olan insanlar hansı bölgədə yaşayırlar?

- Asiya
- √ Afrika
- Avstraliya
- Cin
- Okeaniya

198. Orta yaş həddi ən çox olan hansı dövləti tanıyırsınız?

- √ Yaponiya
- Cin
- Kanada
- Hindistan
- İtaliya

199. Əhalinin hansı qrupu fəal əhali hesab edilir?

- √ işləyənlər
- işləməyənlər
- qadınlar
- kişilər
- işləmək istəyənlər

200. Əmək ehtiyatları nədir?

- √ əmək qabiliyyətlilər
- fəal əhali
- aktiv əhali
- işləməyənlər
- işləyənlər

201. İl boyu doğuma, kəbinə, boşanmalara, yaş strukturuna, təbii artıma, ölümə dövlət tərəfindən nəzarət olunması necə adlanır?

- √ demoqrafik siyasət
- dövlət nəzarəti
- nəzarət
- xalq siyasəti
- dövlət siyasəti

202. Dünya üzrə əhalinin illik təbii artımı nə qədər təşkil edir?

- √ 100 mln nəfərə qədər
- 150 mln
- 10 mln
- 35 mln
- 120 mln nəfər

203. Əhalinin ən çox təbii artımı hansı qrup ölkələr üçün xarakterikdir?

- √ inkişafda olan
- çox inkişaf etmiş
- yüksək inkişaf etmiş
- orta inkişaf etmiş
- inkişaf etmiş

204. Əhali təzələnməsinin necə tipii vardır?

- √ 2.0
- 5.0
- 4.0
- 10.0
- 1.0

205. Məhsuldar qüvvələrin tərkibi hesab edilən əhalinin dünyada sayı (nəfərlə)

- √ 6,8 mlrd 10 mln
- 7,2 mln
- 9,3 mln
- 5,8 mln
- 10 mln

206. Cimərliklər, qısa müddətli istirahət yerləri, cay və göl sahilləri, idman sahələri və s. təbiətin hansı resurslarına aiddir?

- √ rekreasiya
- iqlim
- ərazi
- tükənməyən
- aqroiqlim

207. Aqroiqlim resurslarını müəyyən edin:

- √ hava, işıq, temperatura, rütubət, qidalandırıcı qatışıqlar
- temperatura, rütubət
- günəş və küləyin enerjisi
- yerin daxili enerjisi

- rütubət, işıq, istilik

208. Dünyada su sahəsi nə qədərdir?

- √ 361 mln kv km
- 149 mln kv km
- 135 mln kv km
- 130 mln kv km
- 510 mln kv km

209. Dünya torpaq fondunun nə qədər olduğunu müəyyən edin:

- √ 149 mln kv km
- 150 mln kv km
- 200 mln kv km
- 500 mln kv km
- 510 mln kv km

210. Dünyada dəmir filizinin geoloji ehtiyatı nə qədərdir?

- 2,5 mlrd t
- 5,0 mlrd t
- 2,0 mlrd t
- 125 mlrd t
- √ 800 mlrd t

211. Dünyada ən nəhəng təbii qaz yatağı hansı ölkədə aşkarlanmışdır?

- √ RF
- Venesuela
- Cin
- Meksika
- ABŞ

212. Neft ehtiyatında hansı dövlət liderlik edir?

- √ Səudiyyə Ərəbistanı, RF
- Küveyt, Azərbaycan
- RF, Misir
- İran, Kamboca
- ABŞ, Kanada

213. Neft ehtiyatı dünyanın necə ölkəsində aşkarlanmışdır?

- √ 102.0
- 19.0
- 200.0
- 57.0
- 20.0

214. Hal-hazırda avtomobil nəqliyyatından atmosferə ötürülən zəhərli qazların qarşısını almaq üçün hansı tədbirlər görülür. Hansı cavab düzgün deyil?

- √ avtomobillərin sayını artırmaq
- maye yanacaqdan qaz yanacağına keçmək
- benzin yanacağını dizel yanacağı ilə əvəz etmək
- neytralizatorlardan istifadə etmək
- avtomobillərin saz işləməsini təmin etmək

215. Qaz halda olan sənaye tullantılarını təmizləmək üçün hansı üsullardan istifadə olunur?

- √ fiziki və kimyəvi üsullardan
- elektrik və elektromexanik üsullardan
- avsorbsiya və adsorbsiya üsullarından
- fiziki və optik üsullardan
- mexaniki və kimyəvi üsullardan

216. Ozon qatının azalmasına hansı maddələr daha çox təsir göstərirlər?

- √ xlor-flüon üzvi birləşmələri və ODM
- Ca birləşmələri və ODM
- Fe birləşmələri və üzvi sintez maddələri
- ammoniyak və karbon birləşmələri
- Na birləşmələri və neft məhsulları

217. Ozon ilk dəfə kim tərəfindən kəşf edilmişdir?

- √ Marum tərəfindən
- Lomonosov tərəfindən
- Landau tərəfindən
- Faradey tərəfindən
- Darvin tərəfindən

218. Bütün sənaye şəhərlərində havanın çox çirklənməsi nəticəsində hansı hadisə baş verir?

- √ smoq hadisəsi
- buzlaşma hadisəsi
- buxarlanma hadisəsi
- yanğın hadisəsi
- işıqlanma hadisəsi

219. Havada asılı halda olan bərk və maye hissəciklərlə atmosferin çirklənməsi necə adlanır?

- √ aerosol çirklənmə adlanır
- turşulu çirklənmə adlanır
- buxarlı çirklənmə adlanır
- duzlu çirklənmə adlanır
- qələvili çirklənmə adlanır

220. Ümumiyyətlə atmosferi çirkləndirən əsas maddələr hansı mənşəlidirlər?

- √ pogen mənşəlidirlər
- turşu mənşəlidirlər
- karbon mənşəlidirlər
- biotik mənşəlidirlər
- təbii mənşəlidirlər

221. Havada qazların, bərk və maye halında olan müxtəlif maddələrin, həmçinin radioaktiv maddələrin canlı orqanizmlərin həyat şəraitinə mənfi təsir edə billə-cək miqdarda olmasına nə deyilir?

- √ atmosfer çirklənməsi deyilir
- suyun çirklənməsi deyilir
- ozon qatının çirklənməsi deyilir
- suyun çirklənməsi deyilir
- litosfer çirklənməsi deyilir

222. Oksigen atmosfer havasının necə faizini təşkil edir?

- √ 20, 95%-ni
- 17, 3%-ni

- 70, 0,5%-ni
- 23, 5%-ni
- 18, 9%-ni

223. Hansı təbii vilayət daha çox seysmikliyi ilə tanınır?

- Kiçik Qafqaz
- √ Böyük Qafqaz
- Kür-Araz
- Lənkəran
- Naxçıvan

224. Dünya okean sularında həll olmuş qızılın miqdarı nə qədərdir?

- √ 8-10 mln ton
- 40 mln ton
- 3-4 mln ton
- 20-30 mln ton
- 5. mln ton

225. Dünya ölkələri üzrə il ərzində adambaşına düşən suyun miqdarı nə qədər olduqda bu göstərici kritik hədəf hesab olunur.

- √ 1000 m³
- 600 m³
- 100 m³
- 1400 m³
- 800 m³

226. Dünyada işlədilən suların neçə faizi su hövzələrinə qaytarılmazsa, bu ekoloji təhlükə hesab olunur?

- √ 10% - i
- 25% - i
- 40%- i
- 50% - i
- 80% - i

227. Dünyada xəstəliklərin və ölüm hadisələrinin neçə faizi içməli suyun çatışmamazlığından baş verir?

- Xəstəliklərin 10% - i, ölüm hadisələrinin 1/10 hissəsi
- Xəstəliklərin 5 % - i, ölüm hadisələrinin 1/20 hissəsi
- √ Xəstəliklərin 80% - i, ölüm hadisələrinin 1/3 hissəsi
- Xəstəliklərin 50% - i, ölüm hadisələrinin yarısı
- Xəstəliklərin 90% - i, ölüm hadisələrinin 3/5 hissəsi

228. Dünyada suvarmaya işlədilən suyun ən çoxu hansı ölkələrin payına düşür?

- Türkiyənin, Azərbaycanın, Türkmənistanın
- Rusiyanın, Özbəkistanın, Fransanın
- √ Çinin, Hindistanın, Pakistanın
- Misirin, Argentinanın, İranın
- Braziliyanın, ABŞ – in, Kanadanın

229. ABŞ – da yüksək keyfiyyətli içməli suyun hazırlanmasına hər il nə qədər vəsait xərclənir?

- 20-25 mld dollar
- 60-70 mlrd dollar
- √ 48,0 mlrd dollar
- 100 mlrd dollar
- 10-15 mlrd dollar

- 230.** BMT – nin 1991- ci ildə Braziliyanın Rio-de-Janeyro şəhərində Dünya ölkələri hökumət başçılarından iştirakı ilə keçirdiyi “Ətraf mühit və inkişaf” adlı konfransında qarşıya qoyulan əsas məsələ nədən ibarət olmuşdur?
- ✓ Hər bir dövlətin öz ölkə əhalisini təmizlənmiş içməli su ilə təmin etmə öhdəçiliyinin qəbul edilməsi
- Çirkab suların istifadəsinin qadağan olunması
 - Litosferin çirklənməsinin qarşısının alınması
 - Müasir su təmizləyici qurğuların yaradılması
 - Atmosferin çirklənməsinin qarşısının alınması
- 231.** Su anbarlarının çirklənməsinin qarşısının alınması üçün nələri etmək lazımdır?
- ✓ Sənaye, kommunal-məişət müəssisələri, kənd təsərrüfat məhsullarının emal müəssisələrindən atılan çirkab suları təmizləyici qurğularda təmizlədikdən sonra su anbarlarına atmaq lazımdır.
- Təmizləyici qurğulardan keçməyən suların su anbarlarına tökülməsinə görə cərimə etmək
 - Təmizləyici qurğularda işlədilən kimyəvi reagentlərin miqdarını azaltmaq
 - təmizləyici qurğuların təkmilləşdirilməsi
 - Texnoloji proseslərdə su sərfini azaltmaq
- 232.** Təbii suların əsas çirkləndirmə mənbələri hansı istehsal sahələridir?
- Yeyinti sənayesi müəssisələri
 - Maşınqayırma sənayesi müəssisələri
- ✓ Qara və əlvan metallurjiya, kimya, neft, qaz, daş kömür, sellüloz, kağız sənayesi müəssisələri, kənd təsərrüfatı məhsulları emalı və məişət müəssisələri
- Energetika sənayesi
 - Toxuculuq və trikotaj sənayesi
- 233.** Dünyada açıq dənizə çıxışı olan 140 dövlətdən neçə dövlətdə neft və qaz çıxarılır?
- ✓ 100 dövlətdə
- 90 dövlətdə
 - 180 dövlətdə
 - 70 dövlətdə
 - 50 dövlətdə
- 234.** Təbii suların əsas çirklənmə göstəriciləri nədir?
- ✓ Suda həll olmuş oksigen miqdarının çox olması
- Suda amonyakın nitratların, nitritlərin, neft və neft məhsullarının, sintetik səthi aktiv maddələrin ağır metalların olması
 - Suda mikroorqanizmlərin olması
 - Suda bağırsaq bakteriyalarının olması
 - Oksigen biokimyəvi göstəricisinin çox olması
- 235.** İnkişaf etməkdə olan ölkələrdə, suyun tərkibindəki patogenlərin və çirkləndiricilərin təsiri nəticəsində hər il dünya üzrə nə qədər insan ölür?
- ✓ 25 mln nəfər
- 40 mln nəfər
 - 80 mln nəfər
 - 20 mln nəfər
 - 10 mln nəfər
- 236.** Sənayedə ən çox su sərfiyyatı hansı ölkənin payına düşür?
- ✓ ABŞ – in
- Avstraliyanın
 - Rusiyanın
 - Fransanın
 - Çin-in
- 237.** Dünyada şirin su ehtiyatlarının ən çox hissəsi hansı qitədə yerləşir?

- √ Antraktidada
- Asiyada
- Avropada
- Avstraliyada
- Afrikada

238. Parnik effekti nəticəsində temperatur 523C-yə qədər yüksələn planet hansıdır?

- √ Venera
- Yer
- Yupiter
- Saturn
- Mars

239. BMT-nin iqlim dəyişikliyi ilə bağlı xüsusi konvensiyası (1992) hansı şəhərdə qəbul edilmişdir?

- √ Rio-de-Jenero
- Vaşinqton
- London
- Moskva
- Paris

240. Dünyada neçə demokratik partlayış olub?

- √ 3.0
- 2.0
- 5.0
- 4.0
- 7.0

241. Dünyada elmi-tədqiqat və təcrübə layihə işlərinə ən çox vəsait sərf edilən 3 ölkə hansılardır?

- √ ABŞ, Yaponiya, Almaniya
- B. Britaniya, Yaponiya, Almaniya
- ABŞ, Fransa, B. Britaniya
- Yaponiya, Almaniya, B. Britaniya
- ABŞ, B. Britaniya, Yaponiya

242. Əhalisinin sayı ilk olaraq milyonu keçən şəhər hansıdır?

- √ Kəlküttə
- Paris
- Nyu-york
- İstanbul
- Moskva

243. Yer kürəsi əhalisinin neçə faizi urbanizasiyaya məruz qalmış ərazidə yaşayır?

- √ 0.45
- 0.34
- 0.67
- 0.7
- 0.5

244. Dünyada əhalisi 1 mln. nəfərdən çox olan neçə xalq var?

- √ 310.0
- 195.0
- 68.0

- 350.0
- 270.0

245. Dünyada şirin suyun ən çox işləndiyi sahə hansıdır?

- √ kənd təsərrüfatında suvarma
- Kommunal və məişət sahələri
- Elektrik enerjisi istehsalı sahələri
- yaşıllaşdırma sahələri
- sənaye sahələri

246. Hansı ölkənin alimləri ən çox nobel mükafatı qazanmışdır?

- √ ABŞ
- Fransa
- İtaliya
- Rusiya
- Yaponiya

247. Dünyada atmosfərə və hidrosferə atılan tullantıların neçə faizi urbanizasiyaya məruz qalmış ərazilərə aiddir?

- √ 0.8
- 0.92
- 0.65
- 0.54
- 0.48

248. Yer ətrafı kosmik fəzada ən təhlükəli hesab olunan tullantılar hansılardır?

- √ kimyəvi məhsullar
- kosmik tozlar
- buxarlar
- tozlar
- kosmik raketlərdən yanacaqlar

249. Sənaye müəssisələri qoruyucu sanitariya zonalarının eninə görə neçə sinifə bölünür?

- √ 5 sinifə bölünür
- 4 sinifə bölünür
- 7 sinifə bölünür
- 6 sinifə bölünür
- 2 sinifə bölünür

250. İstehsalat müəssisələrinin zəhərli tullantılarının atmosfərə buraxılan yeri ilə yaşayış və ictimai məntəqələr arasında olan məsafə necə adlanır?

- qoruyucu səs-küy zonaları
- qoruyucu işıqlanma zonaları
- qoruyucu yaşıllıq zonaları
- √ qoruyucu sanitariya zonaları
- qoruyucu yangın zonaları

251. İş yerlərində tələb olunan əlverişli metodoloji şəraiti yaratmaq, zəhərli və zərərli qarışıqların havadakı qatılığını azaltmaq və fəhlələrin sağlam iş şəraitində işləməsini təmin etmək üçün hansı normalara riayət olunmalıdır?

- √ sanitariya normalarına
- kimyəvi normalara
- gigiyena normalarına
- istehsalat normalarına
- texniki normalara

252. Sanitariya normaları həddində hər bir fəhləyə qapalı bina daxilində nə qədər sahə düşməlidir?

- ✓ 15 m^3 və $4,5\text{ m}^3$ sahə
- 14 m^3 və $4,0\text{ m}^3$ sahə
- 10 m^3 və $2,8\text{ m}^3$ sahə
- 12 m^3 və $3,0\text{ m}^3$ sahə
- 8 m^3 və $2,5\text{ m}^3$ sahə

253. Şəhər aqlomerasiyası neçə adlanır?

- Miqrasiya
- Urbanizasiya
- ✓ Suburbanizasiya
- İmmiqrasiya
- Emmiqrasiya

254. Urbanizasiyaya məruz qalmış ərazi quru hissəsinin neçə faizini təşkil edir?

- 0.12
- 0.04
- ✓ 0.01
- 0.1
- 0.08

255. Suburbanizasiya anlayışı:

- ✓ şəhər həyat tərzinin kəndlərə istiqamətlənməsi
- kəndlərin artması
- əhalinin artması
- əhalinin azalması
- şəhərləşmə

256. Urbanizasiya anlayışı:

- əhalinin azalması
- şəhərin kiçilməsi
- ✓ şəhər əhalisinin artması, təsərrüfatın böyüməsi
- kəndlərin çoxalması
- şəhər

257. Əhalinin sayının artıb azalması hansı siyasətdə tənzimlənir?

- ✓ dövlətin demoqrafik siyasəti ilə
- ölkənin əhaliyə münasibəti ilə
- demoqrafik partlayışda
- əhalinin elmi səviyyəsi ilə
- dövlətin iqtisadi siyasəti ilə

258. Litosferi ən çox hansı sənaye tullantıları çirkləndirir?

- ✓ dağ mədən və dağ kimya sənayesi tullantıları
- neft sənayesi tullantıları
- məişət sənaye tullantıları
- İES-nin tullantıları
- avtomobil sənayesi tullantıları

259. Şoran torpaqlara yarımşəhra və şəhra zonalarında rast gəlinir. Azərbaycanda belə torpaqlar neçə min ha ərazini əhatə edir?

- ✓ 186 min ha ərazini

- 166 min ha ərazini
- 156 min ha ərazini
- 100 min ha ərazini
- 10 min ha ərazini

260. Urbanizasiya hansı göstərici ilə ölçülür?

- √ şəhər əhalisinin xüsusi çəkisi ilə
- ETİ-nin səviyyəsi ilə
- əhalinin peşə səviyyəsi ilə
- miqrasiyanın həcmi ilə
- Kənd əhalisinin xüsusi çəkisi ilə

261. Urbanizasiya səviyyəsi yüksək olan ölkələrdə şəhər əhalisi ümumi əhalinin neçə faizini təşkil edir?

- 0.58
- 0.76
- 0.6
- 0.45
- √ 0.5

262. İEÖ-də urbanizasiya səviyyəsi neçədir?

- 0.68
- 0.8
- √ 0.73
- 0.7
- 0.37

263. Meqopolis necə əmələ gəlir?

- √ aqlomerasiyaların birləşməsindən
- əhalinin sürətlə artmasından
- urbanizasiyanın yüksək səviyyədə olmasından
- səviyyə sənaye ilə k/t inkişafından
- müxtəlif sənaye sahəsinin bir mərkəzdə yerləşməsindən

264. İllik neft hasilatında hansı dövlət 1-ci yeri tutur?

- √ Səudiyyə Ərəbistanı
- Çin
- Venesuela
- RF
- ABŞ

265. Dünyada neçə şəhərin əhalisi 5 mln. keçmişdir?

- √ 30.0
- 43.0
- 18.0
- 32.0
- 27.0

266. Ölkənin urbanizasiya səviyyəsi nə ilə ölçülür?

- kənd əhalisinin xüsusi çəkisi ilə
- ETİ –nin səviyyəsi ilə
- əhalinin peşə səviyyəsi ilə
- miqrasiyanın həcmi ilə
- √ şəhər əhalisinin xüsusi çəkisi ilə

267. Neft ixrac edən ölkələr necə adlanırlar?

- AŞ
- AI
- BVF
- kapitalist
- √ OPEK

268. Azərbaycanda əhalinin hər kv km-də orta sıxlığını göstərin:

- 85.0
- 100.0
- √ 103.0
- 92.0
- 96.0

269. Azərbaycan əhalisinin sayını müəyyən edin (mln nəfərlə):

- √ 9,1
- 10.0
- 8,9
- 8,5
- 8,6

270. Azərbaycan Respublikasının torpaq fondunun təxminən neçə faizi kənd təsərrüfatı üçün yararlıdır?

- √ 49%-i k/t üçün yararlıdır
- 10 %-i k/t üçün yararlıdır
- 39%-i k/t üçün yararlıdır
- 30%-i k/t üçün yararlıdır
- 20%-i k/t üçün yararlıdır

271. Azərbaycanda olan torpaq fondu 8641.5 min hektardır. Onun neçə faizindən istifadə edilir?

- √ 77%-dən
- 57%-dən
- 47%-dən
- 37%-dən
- 20%-dən

272. Hazırda dünyada əkin sahələri neçə mln. km² təşkil edir?

- √ 15 mln. km²
- 25 mln. km²
- 20 mln. km²
- 10 mln. km²
- 5 mln. km²

273. Azərbaycanda relyefin xüsusiyyətlərindən asılı olaraq neçə iqlim tipi formalaşmışdır?

- 3 iqlim tipi
- 11 iqlim tipi
- 13 iqlim tipi
- 6 iqlim tipi
- √ 9 iqlim tipi

274. Aqlomerasiyaların birləşməsi necə adlanır?

- şəhər zolağı

- sənaye mərkəzi
- √ Meqopolis
- şəhər qovşağı
- sənaye kompleksi

275. Aqlomerasiya ətrafında olan kiçik sənaye şəhərləri necə adlanır?

- √ peyk şəhər
- aqrar kompleks
- sənaye rayonu
- sənaye şəhəri
- Sənaye mərkəzi

276. Ətraf mühiti çirkləndirən özəl istehsal müəssisəsi əhalinin sağlamlığına ziyan vurursa və ona qarşı iddia qaldırılsa həmin müəssisə dəymiş ziyanı necə ödəsə ona xeyirli olar?

- √ Sığorta şirkəti ilə müqavilə bağlayır
- Özünün bank hesabında pul saxlayır (dondurur)
- Dəymiş ziyanı müəssisə rəhbəri ödəyir
- Dəymiş ziyanı dövlət ödəyir
- Ziyan çəkənlərin hər biri ilə söhbət aparır

277. Urbanizasiya səviyyəsinə görə ölkələr necə qrupa bölünür?

- √ 3.0
- 7.0
- 5.0
- 2.0
- 4.0

278. Hansı şəhərlər “peyk” şəhərlər adlanır?

- bir sənaye sahəsi yüksək inkişaf etmiş şəhər
- təcrübə -tədqiqat mərkəzi olan şəhərlər
- kənd təsərrüfatı rayonunun mərkəzində yerləşən şəhərlər
- kosmik tədqiqat mərkəzi olan şəhər
- √ aqlomerasiya ətrafında olan kiçik sənaye şəhəri

279. Hər birisinin əhalisi 100 mln-dan çox olan necə dövlət tanıyırsınız?

- √ 11.0
- 15.0
- 23.0
- 20.0
- 35.0

280. Külək enerjisindən dünyada ilk dəfə hansı ölkə istifadə etmişdir?

- √ Danimarka
- Kuba
- Niger
- Nigeriya
- Cad

281. Dünyada olduqca yoxsul yaşayan əhalinin təqribi sayı nə qədərdir?

- 200 milyon nəfər
- 2 milyard nəfər
- √ 1 milyarddan çox
- 100 milyon nəfər

- 500 milyon nəfər

282. Əhalinin ərzaq probleminin həlli hansı tədbirlərin həyata keçirilməsini tələb edir?

- təmərküzləşmə prosesinin aktivliyi
- sənaye məhsulu istehsalının inkişafı
- ərzağın çoxsahəli olması
- kooperativləşmə prosesinin mövcudluğu
- ✓ aqrar sektorun davamlı inkişafı

283. Şəhər mühitini çirkləndirən mənbələrdən biridir:

- ✓ səs-küy
- teleqraf xətləri
- yaşayış massivləri
- yaşıllıqlar
- metropolitenlər

284. Ümumi çirkləndiricilərin neçə faizi avtomobil nəqliyyatının payına düşür?

- ✓ 40-50%
- 10-20%
- 60-70%
- 30-35%
- 20-25%

285. İctimai fəaliyyət zonasına daxil deyil:

- elmi-tədqiqat
- maliyyə iş mərkəzləri
- ticarət
- ✓ kənd təsərrüfatı
- təhsil

286. Bir mln. əhalisi olan şəhərin gündəlik suya tələbatı nə qədər hesablanmışdır?

- ✓ 470 mln. ton
- 260 mln. ton
- 600 mln. ton
- 350 mln. ton
- 300 mln. ton

287. Şəhərlərdə sənaye tullantıları ilə çirklənmənin əsas səbəblərindən biridir:

- ✓ hakim küləklərin istiqaməti və gücünün nəzərə alınmaması
- sənayenin xammalla təchizatı
- əhalinin tələbatının çox olması
- çox sənaye məhsulu istehsal edilməsi
- yaşıllıq zonalarının çox olması

288. Urbanizasiyanın tempi hansı qrup ölkələrdə daha sürətlə gedir?

- ✓ inkişadfa olan ölkələrdə
- ABŞ, Kanada və Yaponiyada
- Avropa ölkələrində
- yeni sənayeləşmiş ölkələrdə
- inkişaf etmiş ölkələrdə

289. Əhalinin şəhərlərdə məskunlaşması nə adlanır?

- meqalopolis
- yalançı urbanizasiya
- ✓ urbanizasiya
- aqlomerasiya
- miqrasiya

290. Ətraf mühitin ekoloji vəziyyəti ilə əhali arasında asılılıq necə baş verir?

- əhalinin elmi səviyyəsi azalır
- şəhərlərdə əhali artır
- ✓ əhalinin sayı dəyişir
- etnik tərkib dəyişir
- əhalinin milli tərkibi pozulur

291. Turşulu yağışlar ilk dəfə hansı ölkədə olunmuşdur?

- RF
- Almaniya
- ✓ Norveç
- İspaniya
- İngiltərə

292. Tərkibində yüksək tərkibli kükürd turşuları olan yağışlar necə adlanır?

- ✓ turşulu yağışlar
- üzvi qarşılıqlı yağışlar
- tozlu yağışlar
- zəhərli yağışlar
- leysan yağışlar

293. İOO-də urbanizasiya səviyyəsi ildə nə qədər artır?

- ✓ 3,6%
- 2,7%
- 4,5%
- 3,2%
- 4,2%

294. İEÖ-də urbanizasiyanın səviyyəsi ildə nə qədər artır?

- ✓ 0,8%
- 1,2%
- 0.01
- 1,6%
- 2,7%

295. İstehsalat şəraitində uzun müddət ərzində insan orqanizminə maddənin kiçik miqdarda daimi təsirindən əmələ gələn zəhərlənmə necə adlanır?

- ✓ xroniki zəhərlənmə adlanır
- kəskin zəhərlənmə adlanır
- zəif zəhərlənmə adlanır
- maksimal zəhərlənmə adlanır
- güclü zəhərlənmə adlanır

296. Tozlar havadakı vəziyyətinə görə hansı qruplara bölünür? (çökmüş)

- uçan və hopan qruplara
- aerosol və yapışan qruplara
- hopan və alrogel qruplara

- yapışan və uçan qruplara
- √ alrojel (çökmüş) və alrozol (asılı) qruplara

297. İstehsalatda zəhərli maddələrin təsirindən baş verən zəhərlənmələri hansı qruplara ayırırlar?

- kəskin və ifrat kəskin zəhərlənmələr
- orta və zəif zəhərlənmələr
- √ kəskin və xroniki zəhərlənmələr
- kəskin və zəif zəhərlənmələr
- zəif və güclü zəhərlənmələr

298. İstehsalatda işçilərə təsir edən istehsalat faktorları arasında mühüm yeri hansı maddələr tutur?

- √ zəhərli maddələr
- qeyri-üzvi maddələr
- üzvi maddələr
- neytral maddələr
- oksidləşdirici maddələr

299. Ətraf mühitə aid I Stokholm konfransı neçənci ildə keçirilmişdir?

- √ 1972.0
- 1962.0
- 1958.0
- 1975.0
- 1968.0

300. Hansı yağışlar turşulu yağışlar adlanır?

- √ tərkibində yüksək tərkibli kükürd turşusu olan yağışlar
- tərkibində kosmik tozlar olan yağışlar
- tərkibində üzvi qarışıqlar olan yağışlar
- tərkibində azot oksidi ilə zəngin olan yağışlar
- tərkibində toz qarışığı olan yağışlar

301. Urbanizasiya səviyyəsi aşağı olan ölkələrdə şəhər əhalisi ümumi əhalinin neçə faizini təşkil edir?

- 0.5
- 0.27
- 0.43
- 0.34
- √ 0.2

302. Zəhərli maddələrin 70% hansı yolla orqanizmə daxil olur?

- hava ilə
- kosmik tozlarla
- √ qida ilə
- Su ilə
- yağıntılarla

303. Aşağıdakılardan ən yüksək yaşayış həddi hansı ölkədədir?

- ABŞ
- Çin
- Almaniya
- Rusiya
- √ Yaponiya

304. Ətraf mühitin bioloji, fiziki və kimyəvi təsiri ilə yaranan xəstəlikləri öyrənən tibbin bölməsi necə adlanır?

- gigiyena
- nifrogiya
- Kardiologiya
- √ Ekopatalogiya
- tibbi biologiya

305. Yer ətrafi kosmik fəzada kataloqlaşdırılmış antropogen mənşəli tullantıların minimum ölçüsü nə qədərdir?

- 16 sm
- 15 sm
- √ 10 sm
- 23 sm
- 17 sm

306. Yer ətrafi kosmik fəzada antropogen mənşəli kataloqlaşdırılmış təxminən hansı sayda tullantı vardır?

- 4-4,5 min
- √ 6-8 min
- 1,5-2 min
- 5-6 min
- 7-8 min

307. Yaponiyada kosmik fəzada kosmik tullantılar hansı yüksəklikdə yığılıb qalır?

- √ 400 km
- 270 km
- 320 km
- 180 km
- 250 km

308. BMT tərəfindən “böyük məsafələrdə havanın trassərhəd çirklənməsi barədə” konvensiya nə vaxt işlənib hazırlanmışdır?

- √ 1979.0
- 1968.0
- 1980.0
- 1957.0
- 1972.0

309. Avropada ildə atmosfərə nə qədər kükürd anhidridi atılır?

- √ 60 mln. T
- 55 mln. t
- 35 mln.t
- 70 mln. T
- 40 mln. T

310. “Əsrin müqaviləsi”nə neçə ölkə və neçə neft şirkəti imza atmışdır?

- 16 ölkə, 25 neft şirkəti
- 19 ölkə, 23 neft şirkəti
- √ 8 ölkə, 12 neft şirkəti
- 10 ölkə, 20 neft şirkəti
- 18 ölkə, 25 neft şirkəti

311. Dünya əhalisinin orta yaş həddi neçədir?

- 80.0
- 55.0
- √ 72.0

- 61.0
- 70.0

312. Hansı xəstəliyin 80% ətraf mühitin vəziyyətindən asılıdır?

- allergiya
- böyrək xəstəlikləri
- ✓ Onkoloji
- ürək-damar
- tənəffüs orqanları xəstəliyi

313. İnsan gözü hansı dalğa uzunluqlu işıq şüalarına daha çox həssasdır?

- ✓ 550-570 nm
- 525-550 nm
- 520-525 nm
- 480-500 nm
- 500-505 nm

314. Ölçüsü 1 sm-dən böyük olan yerətrafi kosmik fəzada olan antropogen mənşəli tullantıların son 100 ildə neçə dəfə artacağı gözlənilir?

- ✓ 2.0
- 1,7
- 3,5
- 1,5
- 3.0

315. Kanadada turşulu yağışlar səbəbindən neçə göl ölü göl adlanır?

- 6 min
- 4 min
- ✓ 12 min
- 8 min
- 10 min

316. Yer kürəsi əhalisi ümumiyyətlə, nə qədər məhsuldan istifadə edir?

- 40 min
- ✓ 70 min
- 47 min
- 62 min
- 35 min

317. İnsan qulağının hiss edə biləcəyi ən kiçik səs intensivliyi necə adlanır?

- ✓ eşitmə sərhəddi
- görmə sərhəddi
- hissetmə sərhəddi
- qavrama sərhəddi
- duyma sərhəddi

318. Səs-küydən mühafizə olunmaq üçün hansı mühafizə üsullarından istifadə edilir?

- ✓ memarlıq, akustik, təşkilatı-texniki üsullar
- termiki, texniki, mexaniki üsullar
- planlaşdırma, fərdi, akustik üsullar
- təşkilatı, akustik, mexaniki üsullar
- memarlıq, fərdi, kollektiv üsullar

319. Bir "Proton" raketin uçuşu zamanı yerətrafi kosmik fəzaya təxminən nə qədər su atılır?

- ✓ 100t
- 170 t
- 120 t
- 80 t
- 50 t

320. Çəltik becərilməsi əsasən hansı ölkələrdə həyata keçirilir?

- Vyetnam, AFR
- Çili, RF
- ✓ Hindistan, Çin
- subtropik
- tropik

321. Utilizasiya nədir?

- istehsal tullantılarının xüsusi poliqlonlara daşınması və basdırılması
- istehsal tullantılarından hazır məhsul kimi istifadə edilməsi və satılması
- ✓ istehsal tullantılarından xammal, yarımfabrikat, yanacaq kimi istifadə edilməsi
- istehsal tullantılarının təmizlənməsi
- istehsal tullantılarının basdırılması

322. Son 10 illiklərdə ətraf mühitə çirkləndiricilərin atılması nəticəsində ozon müdafiə qatı neçə faiz nazıqlaşmışdır?

- 0.03
- 0.04
- ✓ 0.05
- 0.01
- 0.02

323. İl ərzində Yer səthinə nə qədər günəş enerjisi daxil olur?

- ✓ 1.56×10^1 kv.t.sa
- $1,48 \times 8^1$ kv.t.sa
- $1,37 \times 5^{12}$ kv.t.sa
- $1,24 \times 4^{11}$ kv.t.sa
- $1,12 \times 3^{10}$ kv.t.sa

324. Dəniz suyunun başlıca resurslarından biri hansı ehtiyatdır?

- ✓ xörək duzu
- uran
- brom
- kükürd
- maqnezium

325. Dünyada suyun əsas istehlakçısı hansı sahədir?

- mənzil-kommunal təsərrüfatı
- meşə təsərrüfatları
- ✓ kənd təsərrüfatı
- sənaye sahələri
- məişət təsərrüfatı

326. İldə nə qədər taxıl məhsullu toplanılır?

- 5 mln t
- ✓ 2,2 mlrd t
- 8,9 mlrd t

- 10 mlrd t
- 7 mlrd t

327. Su resurslarının cəmi neçə faizi içmək üçün yararlıdır?

- təqribən 4%-i
- ✓ təqribən 3%-i
- təqribən 1%-i
- təqribən 12%-i
- təqribən 5%-i

328. Hansı ölkələr daha çox becərilən torpaq sahələrinə malikdir?

- ✓ ABŞ, Hindistan, RF, ÇXR, Kanada və s.
- Afrika, Braziliya, Yaponiya, Qatar
- Fransa, Norveç, Sinqapur, belçika və s.
- Niderland, Monqolustan, Misir, Əlcəzair
- Avstraliya, Türkmənistan, Anqola

329. Dünya torpaq fondunun ümumi sahəsini göstərin:

- ✓ 14,9 mlrd.ha
- 15,1 mlrd.ha
- 12,3 mlrd.ha
- 20 mlrd.ha
- 17,1 mlrd.ha

330. Becərilən torpaq sahələri ümumi torpaq fondunun neçə %-ni təşkil edir?

- 0.09
- 0.1
- ✓ 0.11
- 0.07
- 0.08

331. Birbaşa istifadə oluna bilən alternativ enerji mənbələri hansılardır?

- ✓ yeraltı isti su və ya buxar-su qarışığı
- qaz
- neft
- uran
- dağ süxurlarının daxili istiliyi

332. hal-hazırda dünyada neçə növ faydalı qazıntı və neçə növ qiymətli daşlar mövcuddur?

- ✓ 250; 200
- 200; 280
- 150; 250
- 100; 150
- 80; 100

333. Aşağıdakılardan hansı avtomobil nəqliyyatının atmosferi çirklənməsini azaltmaq məqsədi daşıyır?

- ✓ şəhərlərdə piyada zonaları yaratmaq, nəqliyyat vasitələrinin buraya daxil olmasını qadağan etmək, elektromobillərin sayını çoxaltmaq
- əhalinin sıx yaşadığı yerlərə nəqliyyat vasitələrinin xüsusi qrafik əsasında buraxılması.
- dizel mühərrikli nəqliyyat vasitələrinin benzin mühərrikli avtomobillərlə əvəz edilməsi
- yeraltı nəqliyyat şəbəkəsinin genişləndirilməsi
- nəqliyyat vasitələrinin sayının azaldılması

334. Əlvan metallurgiya müəssisələri atmosfer havasını əsasən hansı tullantılarla çirkləndirir?

- √ kükürd anhidridi (75%), karbon qazı (10,5%), toz
- toz (25%), karbon qazı (25%), kükürd anhidridi (50%)
- karbon qazı (25%), kükürd anhidridi (65%), toz (10%)
- toz (10,5%) karbon qazı (15,5%), kükürd anhidridi (65%), toz (10%)
- kükürd anhidridi (65%), karbon qazı (20,5%), toz

335. Aşağıdakılardan hansı çirklənmiş sulardan yenidən istifadənin səmərəliliyini əks etdirir?

- təmizləmə qurğularının tikintisinə xərc azalır, əlavə maliyyə vəsaiti tələb edilir, su mənbələrinin sanitar vəziyyəti yaxşılaşır
- mənzillərin su və siltlik təchizatı yaxşılaşır, maliyyə vəsaiti azalır
- su mənbələri qorunur, torpaqların eroziyası azalır, su itkisi minimuma enir
- daşınma xərcləri azalır, əkin sahələri artır
- √ təmizləmə qurğularının tikintisinə xərc azalır, əkin sahələri əlavə su alır, süni gübrəsiz məhsuldarlıq artır, çay və dənizlərin sanitar vəziyyəti yaxşılaşır.

336. Avtomobil nəqliyyatının ətraf mühiti normadan artıq çirkləndirilməsinin qarşısını almaq üçün tələb olunur:

- √ yanacağın keyfiyyətini yaxşılaşdırmaq, texniki normativlərə cavab verməyən avtomobillərin istismarının və ölkəyə idxalının qarşısını almaq
- aşağı gücə malik avtomobil mühərriklərindən istifadə etmək.
- benzin mühərrikli nəqliyyat vasitələrinin sayının artırmaq
- avtomobil yollarının yeniləşdirmək
- istehsal ilindən asılı olmayaraq bütün avtomobillərin texniki göstəricilərini yaxşılaşdırmaq

337. Mineral gübrələrdən istifadənin mənfi cəhətləri hansılardır?

- torpağın su rejimini pozur, eroziyanı gücləndirir
- torpağın mexaniki tərkibini pozur, qida elementlərinin balansını pozulur
- torpağın strukturunu pisləşdirir
- mineral maddələrin balansını və hava rejimini pozur
- √ torpağın deqradasiyasına gətirib çıxardır, təbii münbitlik süni münbitliklə əvəz olunur.

338. Günəş enerjisindən istifadənin mənfi cəhətləri hansılardır?

- iqtisadi cəhətdən baha başa gəlir
- √ günəş akkumulyatorları geniş ərazi tutur, fiziki-coğrafi amillərdən asılıdır
- amlıyyə vəsaiti və işçi qüvvəsi tələb edir
- ərazinin relyefi əhəmiyyətli rol oynayır
- maya dəyəri baha başa gəlir, çox əməktutumludur.

339. Avtomobillərin havaya buraxdığı tullantılar hansı standartlarla tənzimlənir?

- Asiya, Avropa, Amerika
- ABŞ, Avstraliya, Yaponiya.
- √ Avropa, Amerika, Yaponiya
- Almaniya, Amerika, Yaponiya
- Yaponiya, Fransa, Böyük Britaniya

340. Külək elektrik stansiyalarının çatışmayan cəhəti nədir?

- quraşdırılması baha başa gəlir
- √ qəbul olunmayan səs effekti yaradır
- elektromaqnit çirkləndirmə baş verir
- fiziki-coğrafi amillərdən asılıdır
- alınan enerjinin maya dəyəri baha başa gəlir.

341. Dünya okeanının çirklənmə mənbələri:

- yüngül sənaye məhsulları

- √ üzvi sintez məhsullar
- qara metallurgiya məhsulları
- maşınqayırma məhsulları
- yeyinti sənaye məhsulları

342. Ətraf mühitin yüksək dərəcədə çirklənməsi ilə əlaqədar 60-cı illərdə hansı dövlətin “Ekoloji faciə qoruyucu” adlandırılmışdır?

- ABŞ
- Fransa
- √ Yaponiya
- Almaniya
- B. Britaniya

343. İnsanların istifadə etdiyi məhsulların sayı ildə nə qədər artır?

- 500-750 ədəd
- √ 500-1000 ədəd
- 750-1000 ədəd
- 1000-1500 ədəd
- 500-750 ədəd

344. Elektromaqnit şüalanmasından mühafizə olunmaq üçün hansı mühafizə vasitələrindən istifadə olunur?

- şüşəli örtüklərdən və ayaqqabıdan
- plastik pərdələrdən və kirkdən
- √ ekranlardan və şəxsi mühafizə vasitələrindən
- metal korpusdan və əlcəkdən
- kimyəvi örtükdən və isti paltarlardan

345. Yerüstü nüvə partlayışlarında temperatur neçə dərəcəyə qədər yüksəlir?

- 6 10 k
- 8 15 k
- √ 10 6 k
- 8 5 k
- 12 4 k

346. Genetik çirklənmə təhlükəsi cəmiyyətdə nə vaxtdan yaranmağa başlanmışdır?

- √ XX əsrin sonu
- XIX əsrin sonu
- XXI əsrdə
- XIX əsrdə
- XX əsrin əvvəli

347. Ekologiya elminə “Bioloji çirklənmə” anlayışı neçənci illərdən daxil olmuşdur?

- 1961.0
- √ 1982.0
- 1975.0
- 1980.0
- 1990.0

348. Bioloji çirklənmə nə ilə nəticələnir?

- K/T təsiri ilə
- istehsala təsiri ilə
- √ Genetik çirklənmə ilə
- Nəslin kəsilməsi ilə
- Genofondun azalması ilə

349. Bioloji silahların istehsalını qadağan edən qanun neçənci ildə qəbul edilmişdir?

- √ 1972.0
- 1988.0
- 1957.0
- 1969.0
- 1974.0

350. Sosial-ekoloji problemlər arasında hansı maddələrlə çirklənmə 1-2-ci yerləri tutur?

- radioaktiv və kosmik tozlar
- məişət, sənaye tullantıları
- √ ağır metal ilə zəhərli kimyəvi maddələr
- sənaye, k/t tullantıları
- azot və kükürd oksidləri

351. Sosial-ekoloji problemlər arasında radiasiya problemləri neçənci yerdədir?

- 40.0
- √ 26.0
- 7.0
- 13.0
- 30.0

352. Gündəlik nə qədər enerji qəbul edilməsi aclığın aşağı həddi hesab olunur?

- 2700k/k
- 3000k/k
- √ 1000k/k
- 2000k/k
- 4300k/k

353. Aşağıdakılardan hansı gen mühəndisliyi sahəsini dünyada tanıtmış alimdir?

- Ceyms Kuk
- Magellan
- M. Topçubaşov
- Stiven Xokinq
- √ N. Reymers

354. Dünyada su çatışmamazlığı ilə bağlı xəstəliklərdən ildə təqribən ölənlərin sayı nə qədərdir?

- 3 mln
- 7 mln
- 10 mln
- √ 5 mln
- 12 mln

355. Stiven Xonkinq hansı sahədə dünyada tanınmış alimdir?

- Ekologiya
- Kimya
- Biologiya
- √ Təbiət
- Genetika

356. Hansı qida məhsulu mərkəzi Amerikanın ərzaq məhsullarının içində əsas yeri tutur?

- Buğda

- √ qarğıdalı
- Düyü
- Soya
- Kartof

357. Aşağıdakılardan hansı sosial-iqtisadi aspektə aid deyil?

- √ Demoqrafik
- ərzaq təminatı
- yoxsulluq
- əhali sağlamlığı
- UMM

358. Beri-bəri xəstəliyi hansı ərzaq məhsullarını həddindən çox qəbul edilməsi nəticəsində əmələ gəlir?

- √ Düyü
- Buğda
- günəbaxan
- Qarğıdalı
- Kartof

359. Yetkin yaşlı bir adam üçün gündəlik tələb olunan enerji miqdarı nə qədərdir?

- √ 2.500k/k
- 3500k/k
- 3000k/k
- 1800 k/k
- 4.000k/k

360. Dünyada içməli suyun mənbələri hansıdır?

- qar suyu
- texniki sular
- √ buzlaq suyu
- yağış suyu
- dəniz suyu

361. Dünyada suyun çatışmamazlığı hansı vəziyyəti yaradır?

- texniki sulardan istifadəyə
- duzlu sudan istifadəyə
- √ aşağı sanitar şəraiti
- insanların məişət çətinliyini
- içməli suyun azlığına

362. Dünyada təxminən nə qədər insan su çatışmazlığı ilə bağlı olan xəstəliklərdən ölür?

- 3 mln nəfər
- 8 mln nəfər
- √ 5 mln nəfər
- 10 mln nəfər
- 7 mln nəfər

363. Dünya əhalisinin neçə faizi su çatışmazlığı üzündən aşağı sanitar şəraitdə yaşayır?

- √ 0.5
- 0.2
- 0.4
- 0.28
- 0.15

364. Dünya əhalisinin neçə faizi içməli su çatışmazlıqdan əziyyət çəkir?

- √ 0.2
- 0.3
- 0.11
- 0.27
- 0.18

365. Genetik çirklənmə hansı çirklənmə növünə aiddir?

- sənaye
- məişət
- √ Bioloji
- kosmik
- kimyəvi

366. Ümumi içməli su ehtiyatlarının ildə neçə faizindən istifadə ciddi su çatışmamazlığına səbəb olur?

- √ 0.4
- 0.27
- 0.56
- 0.34
- 0.45

367. Ümumi içməli su ehtiyatlarının ildə neçə faizə qədəri istifadə edən ölkələrdə su problemi yaranır?

- √ 0.1
- 0.08
- 4 3%
- 0.27
- 0.5

368. Dünya əhalisinin təxminən neçəsinin məişət tullantıları sistemindən istifadə etmək imkanı yoxdur?

- 2,1 mlrd.
- 1,7 mlrd.
- √ 2 mlrd.
- 1,5 mlrd.
- 3 mlrd.

369. Ən çox nüvə silahlarını sınaqdan keçirən ölkə hansıdır?

- İngiltərə
- Almaniya
- √ ABŞ
- RF
- Yaponiya

370. Azərbaycanda şəhər-kənd əhalisinin nisbətini müəyyən edin:

- 2.118055555555556
- 2.4458333333333333
- √ 2.1999999999999997
- 1.9131944444444444
- 2.3229166666666665

371. Azərbaycan əhalisinin sayını müəyyən edin (mln nəfərlə):

- 8.5

- 8.6
- 10.0
- 8.9
- √ 9.0

372. Gələcəkdə içməli suyun potensial mənbəyi kimi nədən istifadə etmək nəzərdə tutulur?

- bataqlıqlar
- göllər
- yeraltı sular
- √ Buzlaqlar
- dəniz və okeanlar

373. Dünya əhalisinin neçə faizi sahil zolaqlarında yaşayır?

- 0.5
- 0.45
- √ 0.33
- 0.4
- 0.65

374. Yaponiya əhalisinin demək olar ki, yarısının yaşadığı meqopolis hansıdır?

- Xönsü
- Xorasima
- √ Tokaydo
- Xokkado
- Naqasaki

375. Dünya okeanı suyundan hansı elementlər alınır?

- √ yod, brom, uran
- neft, qaz, titan
- alınmır
- alunit, molibden
- uran, dəmir, xrom

376. Şelf zonasında hasil olan faydalı qazıntı hansıdır?

- √ neft, qaz
- qızıl, gümüş
- fosforit, kalium
- alunit, nikel
- dəmir, mis

377. Dünyada sahil zolağında nə qədər xörək duzu istehsal olunur?

- √ 7 mln t
- 18 mln t
- 9 mln t
- 12 mln t
- 10 mln t

378. Dünyada hasil olunan neftin neçə faizi sahil zolağından çıxarılır?

- 0.6
- 0.57
- 0.5
- √ 0.4
- 0.37

379. Birbaşa sahil zolaqların problemləri ilə məşğul olan təşkilat hansıdır?

- BST
- EUCE
- ✓ UNESCO (COMAR)
- EUROCOAST
- ETO

380. Dünya okeanında olan ərzaq ehtiyatının neçə faizi sahil zolağında formalaşır?

- ✓ 0.35
- 0.45
- 0.6
- 0.25
- 0.4

381. Hansı beynəlxalq təşkilat birbaşa sahil zolaqlarının problemləri ilə məşğul olur?

- ✓ UNESCO (COMAR)
- EUROCOAST
- MFBII
- EUCE
- MAQATE

382. Hansı ölkənin əhalisi 75% sahil zonasında yaşayır?

- İspaniya
- Yunanıstan
- ABŞ
- ✓ Portuqaliya
- İtaliya

383. Əhalisi 75% sahil zonasında yaşayan ölkə hansıdır?

- Portuqaliya
- Seneqal
- Yunanıstan
- ABŞ
- ✓ Yaponiya

384. Qara dəniz iqtisadi əməkdaşlıq təşkilatında birləşmiş ölkələr hansı sahələr üzrə əməkdaşlıq edir?

- k/t sahələri üzrə
- ✓ bütün sahələr üzrə
- iqtisadi
- neft və neft məhsullarının daşınması
- Gəmiçilik üzrə

385. Dəniz çirklənməsinin qarşısını almaq barədə Beynəlxalq konfrans hansı şəhərdə keçirilib?

- Moskva
- Paris
- Berlin
- Nyu-York
- ✓ London

386. İnsanların sağlamlığı üçün ilkin şərait nədir?

- zəngin qida təminatı

- ✓ sağlam mühit formalaşdırmaq
- zehni əməkklə məşğul olmaq
- çox işləmək
- təmiz su istifadə etmək

387. Rodiaktiv maddələrin zərərsizləşdirilməsi, utilizasiyası üzrə hansı beynəlxalq təşkilat məşğul olur.

- ✓ MAQATE
- YUNEP
- YUNESKO
- MAO
- FAO

388. “Sağlamlıq problemləri və şəhəratrafi mühit” üzrə birinci beynəlxalq konqres neçənci ildə olmuşdur?

- 1964.0
- 1983.0
- 1970.0
- ✓ 1998.0
- 1990.0

389. MAQATE –nin tədqiqatlarına əsasən radioaktiv tullantıların qəbul olunmuş təhlükəsiz saxlanması aşağıda göstərilən yerlərdən hansıdır?

- duz cavab yoxdu
- ✓ dənizlər
- bataqlıq
- səhralıq
- dağlıq ərazi

390. Bu ölkələrdən hansının sahil zonaları rekreasiya təzyiqinə məruz qalmışdır?

- Kanada
- Norveç
- Almaniya
- ABŞ
- ✓ Türkiyə

391. Dünyada hər il dəniz suyunda nə qədər içməli su istehsal olunur?

- 10 km³
- ✓ 20 km³
- 17 km³
- 21 km³
- 30 km³

392. Azərbaycan Respublikasında Xəzər dənizinin sahil xəttinin uzunluğu nə qədərdir?

- ✓ 825 km
- 740 km
- 530 km
- 720 km
- 65 km

393. Dəniz çirklənməsinin qarşısını alınması barədə Beynəlxalq konfrans neçənci ildə keçirilib?

- 1984.0
- 1990.0
- 1976.0
- ✓ 1973.0
- 1954.0

394. Yer kürəsində təxminən hər il neçə ha tropik meşələr məhv edilir?
- 10 mln ha
 - √ 11,1 mln ha
 - 12,1 mln ha
 - 13,2 mln ha
 - 10,4 mln ha
395. Ekspertlərin fikrincə son 20-30 ildə yer kürəsindən biomüxtəlifliyin təxminən neçə faizi məhv olmaq təhlükəsi ilə qarşılaşacaqdır?
- √ 0.25
 - 0.1
 - 0.32
 - 0.18
 - 0.3
396. İnsanların qidasının 50% çoxunu təşkil edən hansı bitkilərdir?
- √ taxıl, qarğıdalı, düyü
 - soya, taxıl, buğda
 - soya, kartof, düyü
 - düyü, kartof, soya
 - soya, taxıl, kartof
397. Əhali üçün çirkli su zonasında ən təhlükəli hadisə hansıdır?
- gəmiçilik
 - hövzədə çayların quruması
 - √ hövzədə suyun səviyyəsinin qalxması
 - əhali sıxlığı
 - balıq ovu
398. Yer kürəsində təxmini neçə növ bitki və canlı orqanizm var?
- √ 1,4 mln
 - 2,5 mln
 - 3 mln
 - 1,2 mln
 - 1,5 mln
399. Dünyada qida məhsullara 50% təşkil edən bitkilər hansıdır?
- √ taxıl, qarğıdalı, kartof
 - kartof, qarğıdalı, soya
 - düyü, soya, kartof
 - kartof, soya, taxıl
 - soya, qarğıdalı, buğda
400. Dünyada il ərzində ətraf mühitə nə qədər avtomobil şini atılır?
- √ 10 mln.
 - 5.mln.
 - 12 mln
 - 6mln
 - 8mln.
401. Ozon qatında əmələ gələn dəlik hansı qitənin üzərində müşahidə olunur?
- Afrika

- √ Antarktida
- Avropa
- Asiya
- Cənubi Amerika

402. İnsan orqanizminə mikroblar hansı yolla daxil ola bilər?

- √ çay suları
- bişmiş qida
- mümkün deyil
- təmiz hava
- qaynadılmış su

403. Dünyanın quru ərazisinin hamısı becərilərsə təxminən nə qədər əhalini qida ilə təmin etmək olar?

- √ 150-160 milyard
- 100-110 milyard
- 10-15 milyard
- 50-60 milyard
- 30-40 milyard

404. Eyni vaxtda dünyada təxminən bir gündə neçə avtomobil hərəkət edir?

- 300 milyon
- çox az
- √ 500 milyon
- 200 milyon
- 1 milyard

405. Dünya əhalisi ərzaq məqsədi ilə neçə növ bitkidən istifadə edir?

- √ 1 000
- 2 600
- 4 200
- 3 700
- 5 000

406. İl ərzində dünyada təxminən neçə avtomobil şini istifadə edilib atılır?

- √ 10 mln
- 8 mln
- 12 mln
- 6 mln
- 5 mln

407. Eko-genetik kodlaşdırma sistemi nə vaxt tətbiq edilmişdir?

- 1960.0
- 1970.0
- √ 1957.0
- 1980.0
- 1994.0

408. Qida vasitəsi ilə orqanizmə daxil olmuş çirkləndiricilərin yığılıb qalması prosesi necə adlanır?

- qalıq məhsul
- çirklənmə effekti
- zəhərlənmə prosesi
- xəstəlik mənbəyi
- √ toplama effekti

409. Müxtəlif ölkələrdə qidaya əlavə olunan təxminən neçə adda süni əlavələrdən istifadə olunur?

- 640.0
- √ 500.0
- 150.0
- 204.0
- 300.0

410. Gündəlik qida qəbulu 90% -ni düyü təşkil edən əhali hansı adada yaşayır?

- Tayvan
- Xokaydo
- √ Yava
- Şri-Lanka
- Sumata

411. Neçə kilokalori enerji gündəlik normanı təşkil edir?

- 3000.0
- 1800.0
- √ 2500.0
- 3000.0
- 4.5

412. Dünyada insan qidasının əsasını hansı məhsul təşkil edir?

- balıq məhsulları
- √ dənli bitkilər
- ət məhsulları
- şirniyyat məhsulları
- müxtəlif sular

413. Hansı adanın əhalisinin gündəlik qida qəbulunun təxminən 90%-ni düyü təşkil edir?

- √ Yava
- Xokkaydo
- Sumatra
- Şir –Lanka
- Tayvan

414. Hər bir insana normal inkişaf üçün gün ərzində lazım olan enerji təxminən neçə kilokalori təşkil etməlidir?

- 3200.0
- 4500.0
- √ 2500.0
- 1800.0
- 3000.0

415. Aşağıdakı ölkələrdən hansı “Ərzaq məhsullarının və texnologiyanın milli təhlükəsizliyi mərkəzinin” yaranmasının təşəbbüskarı olmuşdur?

- İtaliya
- İspaniya
- √ ABŞ
- Fransa
- Almaniya

416. "Beynəlxalq ətrafi mühafizə» günü hansı konfransda qəbul edilib?

- √ Brussel-1986
- London-1961
- Stokholm-1972
- Oslo-1998
- Paris-1980

417. Dünyada neçə meqopolis vardır?

- √ 23.0
- 30.0
- 25.0
- 10.0
- 18.0

418. «Əhali XXI əsrdə» beynəlxalq forumu hansı şəhərdə keçirilmişdir?

- √ Amsterdam
- Lion
- Roma
- Brussel
- Paris

419. Ümumdünya yabanı təbiət mühafizəsi fondu neçənci ildə yaranmışdır?

- √ 1963.0
- 1959.0
- 1998.0
- 1993.0
- 1972.0

420. Təbii mühitin beynəlxalq ittifaqı necə adlanır?

- √ MSOR
- YUNEP
- MAB
- UST
- FAO

421. Beynəlxalq ətraf mühitin müdafiəsi günü nə vaxtdır?

- √ 5 iyul
- 17 oktyabr
- 15 dekabr
- 18 yanvar
- 10 sentyabr

422. Sağlamlığın fərdi potensialına daxildir:

- √ özünü müdafiə qabiliyyəti
- təhsil almaq
- ev tikmək
- səhiyyədən istifadə
- işləmək

423. İnsanların sosial siyasi şəraitinə nə aiddir?

- √ məhsul istehsalı
- işləmək
- sadəcə yaşamaq
- ticarət etmək

- istirahət

424. İstehsalın təmərküzləşməsi əhalinin vəziyyətinə neçə təsir edir?

- √ ekoloji gərginliyi artırır
- torpaqları çirkləndirir
- su hövzələrini çirkləndirir
- ətraf mühitə müsbət təsir edir
- ekoloji tarazlığı pozur

425. Əhalinin istehsalda iştirakını təmin edən göstəricisi:

- √ Əmək ehtiyatları
- əhalinin sayı
- ekoloji vəziyyət
- sıxlıq göstəricisi
- təbii resurslar

426. Ərazilərin mənimsənilməsinə təsir edən amildir:

- √ təbii sərvətlər
- coğrafi zonallıq
- iqtisadi stimullar
- əhalinin yerləşməsi
- təbii şərait

427. Ərazisi böyük olan ölkələrdə inkişafı təmin edən amillərdən hesab olunur:

- √ təbii şəraitin müxtəlifliyi; faydalı qazıntıların çoxluğu
- əhalinin sıxlığı və yerləşməsi
- həmsərhəd dövlətlərin olması
- dünya bazarına inteqrasiya
- tarixi əmək vərdisləri

428. İEÖ-də əhalinin çox hissəsi hansı istehsal sahəsinin payına düşür?

- √ qeyri-istehsal sahələrinin
- hasilat sənayesinin
- emal sənayesinin
- fiziki əməklə işləyənlərin
- istehsal sahələrinin

429. Əhalinin yaşaması üçün vacib olan təsərrüfatın inkişafına təsir edən amil:

- √ elmi-texniki tərəqqi
- elmi-tədqiqat işləri
- əhalinin artması
- ölkələrin rəqabəti
- təbii sərvətlərin istehsalı

430. YUNESKO –nun “İnsan və Biosfer” (MAB) elmi –tədqiqat Beynəlxalq proqramı nə vaxtdan fəaliyyətə başlamışdır?

- √ 1968.0
- 1981.0
- 1990.0
- 2001.0
- 1958.0

431. Orta yaş həddi ən aşağı olan qitə hansıdır?

- √ Afrika
- Cənubi Amerika
- Avstraliya
- Avropa
- Asiya

432. Sosial-iqtisadi aspektin göstəricilərinə aid deyil:

- √ milli tərkib
- ərzaq təminatı
- savadlılıq
- məşğulluq
- sağlamlıqda qeyri-bərabərlik

433. Sosial-iqtisadi aspektin göstəricilərinə aid deyil:

- √ yaş göstəriciləri
- əhalinin məşğulluğu
- urbanizasiya
- yoxsulluq
- ümim milli məhsul

434. Əhalinin orta yaş həddinin az olan ölkələri:

- √ Afrikanın 44 ölkəsi
- Aralıq dənizinin şərq ölkələri
- Latın Amerika ölkələri
- Cənub-Qərbi Asiya
- Cənubi-Şərqi Asiya

435. Dünyada sağlamlığın böhranının əsas aspektləri hansıdır?

- √ Demografik
- Urbanizasiya
- meqonolislər
- aqlomerasiyalar
- Miqrasiyalar

436. İEÖ –də daha çox hansı xəstəliklər müşahidə olunur?

- √ xərçəng, ürək-damar
- oynaq ağrıları
- sümük xəstəlikləri
- böyrək xəstəlikləri
- ağciyər xəstəlikləri

437. Sağlamlığın böhran həddinə çatması hansı ölkələrə aid edilir?

- √ İnkişaf etməkdə olan ölkələrə
- Avropa ölkələrinə
- AVŞ və Kanadaya
- Cənubi Afrika Respublikasına
- İnkişaf etmiş ölkələrə

438. Dünyada olduqca yoxsul yaşayan əhali sayı nə qədərdir?

- 2,5 mlrd
- √ 1 mlrd
- 2,1 mlrd
- 1,8 mlrd

- 1,5 mlrd
- 439.** Dünyada ümummilli məhsulun neçə faizi səhiyyəyə ayrılır?
- 0.08
 - 4,8%
 - √ 5,4%
 - 0.1
 - 0.1
- 440.** Əhalinin orta yaşı İEO-də neçə yaşdır?
- √ 72.0
 - 80.0
 - 68.0
 - 55.0
 - 65.0
- 441.** İEOÖ-də neçə nəfərə 1 həkim düşür?
- √ 17000.0
 - 1500.0
 - 15000.0
 - 8000.0
 - 5600.0
- 442.** İEO-lərdə neçə nəfərə 1 həkim düşür?
- 4200.0
 - 840.0
 - √ 520.0
 - 12000.0
 - 1500.0
- 443.** BMT-nin təhlükəsizlik şurasının üzvü olmayan ölkə hansıdır?
- ABŞ
 - √ Yaponiya
 - Çin
 - Fransa
 - Rusiya
- 444.** Aşağıdakılardan hansı sağlamlığın əsas aspektlərinə aid deyil?
- demoqrafik
 - sosial-iqtisadi
 - √ təhsil
 - fərdi-ruhi
 - tibb
- 445.** Azərbaycanda hansı il «ekologiya» ili elan edilmişdir?
- 2005 -ci il
 - √ 2010-cu il
 - elan olunmayıb
 - 2011- ci il
 - 2012-ci il
- 446.** İEOÖ-də əhalinin ömür həddinə təsir edən amillər:

- tarixi ənənə
- intellektual səviyyə
- ✓ fiziki əmək, qeyri sağlam həyat tərz
- yerləşdiyi coğrafi enlik
- təbii şərait

447. İEÖ-də əhalinin uzunömürlü olmasının səbəbi nədir?

- ✓ sağlam həyat tərz, zehni əmək
- təbii şərait
- intellektual səviyyə
- tarixi ənənə
- fiziki əmək

448. İnsanın bioloji vəziyyəti orta hesabla ona neçə il yaşama imkanı verir?

- 69 ± 5
- 99 ± 5
- 59 ± 5
- 79 ± 5
- ✓ 89 ± 5

449. Dünya əhalisinin orta yaşı neçə yaşdır?

- 63.0
- ✓ 62.0
- 58.0
- 65.0
- 70.0

450. Aşağıdakı ölkələrdən hansı BMT-nin təhlükəsizlik şurasının üzvi deyil?

- Rusiya
- Çin
- B. Britaniya
- ✓ Yaponiya
- ABŞ

451. Şəhər mühitini çirkləndirən mənbələrə aiddir:

- mədəniyyət mərkəzləri
- ✓ sənaye tullantıları
- tikintilər
- səhiyyə mərkəzləri
- kənd təsərrüfatı tullantıları

452. Şəhər mühitini çirkləndirən mənbələr hansılardır?

- əhalinin milli tərkibi
- əhali sıxlığı
- suyun çatışmamazlığı
- atmosferin çirklənməsi
- ✓ kommunal-məişət

453. İnsan sağlamlığına işsizliyin təsiri:

- maddi, mənəvi
- ✓ fiziki, mənəvi
- təsiri yoxdur
- siyasi, mənəvi

- fizioloji
454. İşsizlər daha çox hansı bölgələrdədirlər?
- √ Asiya və Afrika
 - Amerika və Avropa
 - Avstraliya
 - Yeni Zelandiya və Okeaniya
 - Avropa və Asiya
455. Şəhər yaşayış ərazilərində yaradılmalıdır:
- geniş küçələr
 - küçə kənarı ağaclar
 - botanika bağları
 - √ meşə tipli parklar
 - yarımsəhra bitkiləri
456. Əhalinin estetik təlabatı üçün yaşayış yerlərində aparılan ekoloji tədbirlər:
- əhalinin sağlamlığının qorunması
 - √ yaşıllıq zonalarının salınması
 - yeni yaşayış binalarının tikilməsi
 - ictimai yerlərin genişləndirilməsi
 - yeni perspektlərin yaradılması
457. Vətəndaşların ekoloji hüquq və vəzifələri neçənci ildə hansı deklorasiya ilə müəyyənləşdirilmişdir?
- Bazel konfransında (1980)
 - √ BMT-nin Sotkholm konfransında (1972)
 - Cenevrə konfransında (1970)
 - Kiota konfransında (1965)
 - Rama konfransında (1960)
458. “Cəmiyyət öz inkişafında biosintez təzahürlərinin imkanlarını nəzərə almalıdır” funksiyası ekologiyanın hansı sahəsinə aiddir?
- √ sosial ekologiya
 - insan ekologiyası
 - kənd təsərrüfatı ekologiyası
 - tibbi ekologiya
 - sənaye ekologiyası
459. Yeni sivilizasiya şəraitində sosial ekologiyanın əsas prinsiplərindən birini göstərin:
- √ cəmiyyətin istənilən dəyişdirici fəaliyyəti ekoloji proqnoza əsaslanmalıdır
 - hər şey təbiət üçün
 - iqtisadiyyat təbiətə əsaslanır
 - cəmiyyətlə biosintez birləşməlidir
 - sivilizasiyanın davamlı inkişafı yalnız texnikadan asılıdır
460. “Qlobal fikirləşib, lokal hərəkət etmək lazımdır” funksiyası hansı sahəyə daxildir?
- ətraf mühitin mühafizəsi haqqında qanun
 - √ Sosial ekologiya
 - Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası
 - BMT-nin bəyannaməsi
 - ”Rio-92” konfransı
461. A.Kommonun sosial iqtisadi qanunlarının ardıcılığını müəyyən edin:

- təbiətdə əvəzsiz təsir olmur
- √ hər şey hər şeylə bağlıdır
- istehsalın xammala istehlaka uyğundur
- təbiətin ümumi qanunauyğunluğuna tabedir
- prinsiplərə əvəzsiz təsir olmur

462. “Təbiətin qorunmasının Ümumdünya strategiyası” sənədi neçənci ildə və hansı təşkilat tərəfindən qəbul olunmuşdur?

- YUNEP-1995
- √ YUNEP-1980
- ATƏT-1975
- OPEK-1982
- ÜST-1985

463. XXI əsrdə əsasən hansı sistem formalaşmaqdadır?

- yer-ekologiya-kosmos
- Kosmos-yer
- √ cəmiyyət-təbiət-kosmos
- yer-kosmos
- bəşəriyyət-yer-kosmos

464. Kosmik tədqiqatlar və müşahidələr əsasən hansı dövlətlərə məxsusdur?

- Rusiya, Fransa, Yaponiya, ABŞ
- √ Rusiya, Yaponiya, ABŞ, Hindistan, Çin
- Almaniya, Rusiya, ABŞ
- Çin, Yaponiya, Braziliya, İngiltərə
- Çin, Koreya, Hindistan

465. Təbiəti mühafizə fəaliyyətinin hüquqi təminatı, ekoloji normativlər, ekoloji təhsil hansı siyasətə aiddir?

- regional
- √ qeyri fiksəl
- lokal
- milli
- fiksəl

466. Strateji məqsədlər üçün hansı səviyyəli siyasətdən istifadə edilir?

- regional və lokal
- beynəlxalq və regional
- √ milli və regional
- milli və lokal
- lokal və regional

467. Azərbaycan torpaqlarına intensiv antropogen təsir səbəb olmuşdur:

- torpağın mexaniki tərkibinin dəyişməsinə;
- √ torpağın məhsuldarlığının artmasına ;
- torpaq örtüyünün zədələnməsi və çirklənməsinə;
- bitkilərin növ tərkibinin dəyişməsinə ;
- torpağın humus qatının optimallaşmasına;

468. Kür çayı daha çox çirklənir?

- √ neft məhsulları və üzvü birləşmələrlə;
- səthi aktiv maddələrlə;
- suvarmadan qayıdan sularla;
- radioaktiv tullantılarla;

- kimyəvi aktiv maddələrlə;

469. Araz çayı ən çox çirklənir?

- ✓ mis və molibdenlə;
- civə və arsenlə;
- mikroelementlərlə;
- üzvü birləşmələrlə;
- neft məhsulları ilə;

470. Azərbaycan tranzit çaylarının çirklənmə səbəbləri:

- qonşu ölkələrdə təmizləyici qurubulardan səmərəli istifadə;
- doğru cavab yoxdur;
- ✓ qonşu ölkələrin sənaye və məişət çirkəbləri;
- kənd təsərrüfatının inkişafı;
- qonşu ölkələrdə suların səmərəsiz istifadə;

471. Azərbaycanda ətraf mühitin başlıca çirklənmə mənbələrindən biridir:

- ✓ neft sənayesi
- su nəqliyyatı.
- tikiş-trikotaj istehsalı;
- yeyinti sənayesi;
- yüngül sənaye;

472. Azərbaycanda ekoloji problemləri yaradan təbii endogen proseslər:

- ✓ palçıq vulkanları və zəlzələlər;
- tektonik proseslər və eroziya.
- sürüşmələr;
- aşınmalar;
- radioaktiv elementlərin parçalanması;

473. Ətraf mühitin mühafizəsi məsələlərinin həllində daha çox əhəmiyyəti olan hansı tədbirlərin keçirilməsi məsləhətdir?

- ✓ regional xarakterli konfranslar
- dünya əhəmiyyətli məsləhətləşmələr
- ölkələrin iqtisadi durumunun müəyyənləşdirilməsi
- baza xarakterli tədbirlər
- yerli əhəmiyyətli simpoziumlar

474. Hazırda beynəlxalq əməkdaşlığın geniş yayılmış formalarına daxil deyil:

- ✓ sanksiyalar, ödənişlər
- ikitərəfli və çoxtərəfli müqavilələr
- razılaşmalar, ödənişlər
- qətnamələr, proqramlar
- konvensiyalar

475. Azərbaycan Respublikası neçənci ildə Kioto Protokuna qoşulmuşdur?

- ✓ 2000-ci ildə
- 1994-cü ildə
- 2012-ci ildə
- 1999-cu ildə
- 1995-ci ildə

476. “Kioto protokolu”nun imzalanmasında əsas məqsəd nə olmuşdur?

- √ istilik effekti yaradan qazların atmosferə atılmasını məhdudlaşdırmaq
- “Ətraf mühit və biosfer” proqramına nəzarət etmək
- AES-nin fəaliyyətinə nəzarət etmək
- dövlət idarəetmə sistemini yaratmaq
- ETT dövründə əhalinin sağlamlığını qorumaq

477. Azərbaycan Respublikasında aparılan ekoloji siyasətin əsas məqsədinə aid deyil?

- √ ekoloji vəsaitlərin cəmlənməsi
- təbii ehtiyatlardan səmərəli istifadə
- davamlı inkişafın təmin edilməsi
- ekoloji sistemlərin qorunması
- iqtisadi potensialın qorunması

478. Hazırda problemlərin həll edilməsi və ölkənin ətraf mühitinin mühafizəsi sahəsində fəaliyyət proqramlarını həyata keçirmək üçün nə tələb olunur?

- √ idarəetmə qabiliyyətinin gücləndirmək
- əhalidə ekoloji mədəniyyəti aşılamaq
- ekoloji bankları artırmaq
- inzibati-amirlik prinsipindən istifadə
- maliyyə dəstəyini gücləndirmək

479. BMT-nin ətraf mühitinin mühafizəsi nizamnaməsinin məqsəd və vəzifələrinə aid edilmir:

- √ dünya sərvətlərinin mənimsənilməsi
- əhalinin yaşayış səviyyəsinin yüksəldilməsi
- sağlamlığın qorunması
- sosial və iqtisadi problemlərin həlli
- insan hüquqlarının qorunması

480. Maddi məsuliyyətin formalarına aid deyil

- √ subsidiya
- substitusiyası
- restitusiyası
- restorasiya
- təminat

481. Qanunpozucu tərəfə qarşı inzibati, məcbureddici tədbirlər sistmi nə adlanır?

- nəzarətlər
- √ Sanksiyalar
- Subsidiyalar
- ödənişlər
- vergilər

482. Dövlətlərin qarşısında duran ekoloji hüquqi məsuliyyət hansıdır?

- √ siyasi və maddi
- maddi və mənəvi
- kəmiyyət və keyfiyyət
- ekoloji və texniki
- hüquqi və şəxsi

483. Ayrı-ayrı dövlətlərin yurisdiksiyasına daxil olan kateqoriyaya aid deyil

- √ əhalinin sağlamlıq problemləri
- yaxın kosmos
- dünya okeanı Antraktida

- köçəri heyvan növləri
- atmosfer hövzəsi

484. Təbii mühitin beynəlxalq hüquqi mühafizəsi obyektləri kateqoriyasına aiddir:

- √ ayrı-ayrı dövlətlərin yurisdiksiyasına daxil olmayan
- dövlətin ümumi mənafeyinə müdafiə edən
- əhalinin mənafeyini müdafiə edən
- Dövlətin qüdrətini əks etdirən
- dövlətin daxili səlahiyyətinə aid olan

485. Təbii mühitin beynəlxalq hüquqi mühafizəsi obyektləri kateqoriyasına aiddir?

- √ ayrı-ayrı dövlətlərin yurisdiksiyasına daxil olan
- dövlətlərin birgə fəaliyyətinə daxil olan
- hüquqi şəxslərin səlahiyyətlərinə daxil olan
- vahid qlobal əməkdaşlığın göstəriciləri
- dövlətlərin səlahiyyətindən kənar olan

486. Vahid ekoloji məkan hansı zərurətdən yaranmışdır?

- √ ətraf mühitin qorunması ümumbəşəri xarakterlidir
- mühitə müdaxilə həddən artıq çoxdur
- təbii resurslar daha çox istismar olunur
- əhalinin artan tələbatı
- ətraf mühit qorunması iqtisadiyyatın bir hissəsidir

487. Stokolm konfransının əsas məqsədi nədən ibarət idi?

- √ ətraf mühitin mühafizəsi haqqında bəyanat qəbul etdi
- təbiəti qorumanın hüquqi məsələlərinə baxıldı
- əhalinin ərzaq təminatı müzakirə olundu
- qlobal problemləri müəyyən etdi
- çirkəmə mənbələrinə qarşı sanksiyalar müəyyən etdi

488. 5 iyun "Beynəlxalq ətraf mühitin mühafizəsi" günü hansı konfransda elan edilmişdir?

- √ Stokolmda
- Madriddə
- Ottavada
- Berndə
- Kiotoda

489. Ətraf mühit məsələsi üzrə BMT-nin konfransı nə vaxt və harada keçirildi?

- √ 1972-ci il Stokolmda
- 1975-ci il Moskvada
- 1978-ci il Berlində
- 1965-ci il Osloda
- 1970-ci il Romada

490. "Roma klubu"nun əsas məqsədi nədən ibarət olmuşdur?

- √ insanla təbiət arasındakı qarşılıqlı əlaqəni öyrənmək
- istehsala yeni texnika və texnologiyanın tətbiqi
- insanların həyat tərzini öyrənmək
- təbii resursların yerləşməsini öyrənmək
- təbiətdə baş verən hadisələri öyrənmək

491. Ətraf mühitin qorunması üzrə əməkdaşlığın ilk dövrlərində yaranan təşkilat hansıdır?

- √ 1968-ci ildə “Roma Klubu” təşkilatı
- 1970-ci ildə Avropa birliyi təşkilatı
- 1950-ci ildə Rusiya, Ukrayna təşkilatı
- təşkilat formalaşmamışdır
- 1960-cı ildə “Ekologiya” təşkilatı

492. Əhalinin ekoloji problemlərinin həlli üçün əsas kriteriya hansıdır?

- √ cəmiyyətin birgə səyi nəticəsində təminat
- Elmi-texniki tərəqqi
- İqtisadiyyatın inkişafı
- problemim qarşısının alınması metodlar
- problemin ayrılıqda həlli

493. Aktual hesab edilən təhlükəsizlik problemlərindən biri:

- İstilik
- Beynəlxalq
- √ Ekoloji
- Demografik
- Sənaye

494. YUNESKO hansı proqram həyata keçirir?

- atmosferdə baş verən proseslər
- beynəlxalq təhsil problemi
- √ insan və biosfer
- əhali və istehsal
- istehsal və istehlak

495. “Tropik və subtropik ekosistemlərinin ekologiyasına insanların əmək fəaliyyətinin təsiri” hansı proqramın tərkib hissəsidir?

- √ insan və biosfer
- demoqrafik partlayış
- hidroloji proqram
- tədqiqat proqram
- insan və ətraf mühit

496. MAQATE nə vaxt və hansı zərurətdən yaradılmışdır?

- 1960-cı il atom enerjisinin yaradılması
- √ 1957-ci il nüvə təhlükəsizliyinin təmin edilməsi
- //////////////
- 1950-ci il ətraf mühitin qorunması
- 1954-cü il ilk atpm elektrik stansiyasının tikilməsi

497. Qlobal Ekoloji Fond neçənci ildə yaradılmışdır?

- √ 1990-cı il
- 1995-ci il
- 1970-ci il
- 1985-ci il
- 1980-ci il

498. Ətraf mühit monitorinqinin qlobal sistemi fəaliyyət göstərən proqramlarına daxil deyil:

- √ ekosistem proqramı
- dünya okeanı proqramı
- insan sağlamlığı proqramı

- atmosfer vəziyyətinin monitorinqi
- çirkləndirici maddələrin uzaq məsafələrə ötürülməsi

499. 1992-ci ildə Rio-de-Janeyroda dövlət başçıları və nümayəndəlikləri səviyyəsində BMT konfransı hansı mövzu keçirilmişdir?

- ✓ ətraf mühit və inkişaf
- dünya okeanının qorunması
- quru sərvətlərinin bərpası
- ətraf mühit və istehsal
- əhali və ətraf mühit

500. 1948-ci ildə yaradılmış BTMİ təşkilatının əsas vəzifələrindən biridir:

- əhalinin sağlamlığının qorunması
- Su hövzələrinin mühafizəsi
- ✓ təbii ekosistemin, lora və faunanın qorunması
- təbii resursların istehsal və istehlakı
- ekoloji etikanın formalaşması

501. BTMİ-nin vəzifələrinə aid deyil:

- Qoruqların, təbii landşaftların, şəhərətərafı millik parkların genişləndirilməsi
- Ekoloji təhsilin inkişafı
- ✓ vahid ekosistemin yaradılması
- nadir və nəsli kəsilməkdə olan bitki və heyvanların qorunması
- Təbii ekosistemlərin, bitki və heyvanların qorunması

502. “Qırmızı kitab” hansı təşkilatın təşəbbüsü ilə aparılır?

- ✓ BTMİ
- ÜMT
- FAO
- BDT
- ÜST

503. Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) əsas vəzifəsi nədən ibarətdir?

- ✓ ətraf mühitin sanitar-gigiyena ekspertizasını aparır
- Beynəlxalq təşkilatların fəaliyyətini tənzimləyir
- çirklənmələrin monitorinqini aparır
- ətraf mühitdə baş verən proseslərə nəzarət edir
- ətraf mühitin çirklənməsinə nəzarət edir

504. 1948-ci ildə yaradılmış BDT təşkilatının açıqlaması nədir?

- ✓ Beynəlxalq Dəniz təşkilatı
- Beynəlxalq Dənizyol təşkilatı
- bütün dövlət tədiyyəsi
- bütün dünya təşkilatı
- beynəlxalq hidroloji təşkilat

505. BDT təşkilatının əsas vəzifəsi nədən ibarətdir?

- ✓ dəniz gəmiçiliyi və dənizlərin çirklənmədən qorunması
- beynəlxalq bank sisteminin fəaliyyətinə nəzarət
- dünya okeanından ümumi istifadə məsələlərinin həlli
- dəniz və okeanların enerji gücündən istifadə
- dənizlərdə təbii sərvətlərin tədqiqatı

506. QEF-nun başlıca vəzifəsi nədən ibarətdir?

- Avropa ölkələrinin ekoloji problemlərinə sərmayə ayırmaq
- QEF təşkilatı fəaliyyət göstərmir
- √ İEOÖ-də ümumi planetar xarakterli problemlərinin həllinə kömək etmək
- İEÖ-də ətraf mühitin çirklənməsinə yardımçılıq
- MDB ölkələrinin ekoloji problemlərinə sərmayə yardımçılıq

507. QEF-nun başlıca vəzifəsi nədən ibarətdir?

- √ İEOÖ-də ümumi planetar xarakterli problemlərinin həllinə kömək etmək
- Avropa ölkələrinin ekoloji problemlərinə sərmayə ayırmaq
- MDB ölkələrinin ekoloji problemlərinə sərmayə yardımçılıq
- İEÖ-də ətraf mühitin çirklənməsinə yardımçılıq
- QEF təşkilatı fəaliyyət göstərmir

508. QEF-in fəaliyyətində iştirak edən beynəlxalq struktur hansıdır?

- √ BMT-nin inkişaf proqramı
- Beynəlxalq ekoloji fond
- dünya okeanı proqramı
- insan və hidrosfera proqramı
- Qlobal ekoloji fond

509. MAQATE-nin əsas vəzifələrinə aid deyil:

- atom materiallarının ətraf mühitə təsirini qiymətləndirmək
- radiasiya təhlükəsizliyi normalarını müəyyənləşdirmək
- √ nüvə ehtiyatlarının kəşfi və istismarı
- AES-in istismarı və tikilməsi qaydalarını işləmək
- layihələşdirilən və fəaliyyət göstərən AES-in ekspertizasını aparmaq

510. MAQATE proqramında ətraf mühitin hansı vasitələrlə çirklənməsinə nəzarət edilir?

- maye və qaz halında tullantılar
- İES-in tullantıları
- bərk halında tullantılar
- √ radioaktiv çirklənmələr
- ozon təbəqəsinin vəziyyəti